

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 367.955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Rademsko, ul. Brzeźnicka 1

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadrukami 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

**DZIŚ W NIEDZIELE,
dnia 3-go czerwca**

ŚWIĘTO W. F. i P. W.

Dr. Stanisław Piltz.

ŚWIĘTO Wychowania Fizycznego

Korzystny wpływ wychowania fizycznego na charakter człowieka i jego wartość społeczną nie podlega dyskusji. Ludzie dobrej woli nie kwestionują już tezy, że harmonijny rozwój fizyczny, na leżyta sprawność, zdrowie i radość życia. Wszystkie nauki biologiczne zbiegają się w jednym punkcie i głoszą, że na straż zdrowia i radosnego samopoczucia jednostki stoją cudowne urządzenia samoregulujące organizmów żywych, zwane odpornością.

Charakter człowieka i zdrowie (które się przejawia w dostatecznej sprawności i odporności) możemy reklamować w zgodzie z chlubnym dorobkiem nauki nie tylko jako środki, wiodące do osobistego szczęścia, ale również jako cel stworzenia człowieka pełnowartościowego.

Jeżeli przyjąć, że najogólniejszym ideałem człowieka jest prawo do szczęścia, to musimy się zgodzić z Prusem, który głosił, że „z dążenia do dobra rodzi się religia, z dążenia do piękna rodzi się sztuka, a z dążenia do szczęścia powstaje sport”.

Przecieramy oczy i teraz dopiero możemy zrozumieć jak daleko szły intuicje, a może i prorocze wnioski tego nawskroś szlachetnego serca, głębokiego rozumu, Wielkiego Społecznika.

Racjonalne wychowanie biologiczne — to równocześnie skrzydła do walki i lotu, do zwycięstwa.

Wszelkie światopoglądy polityczne, gospodarcze i społeczne naszych czasów opierają swoją rację bytu na dwóch dynamicznych podstawach: Klasa albo rasa. Ale nigdy jeszcze ludzkość nie była tak umęczona i udręczona jak dzisiaj, nigdy jeszcze praktyka tych ideałów nie doprowadziła do bardziej jaskrawych i absurdalnych sprzeczności i zakłamań. Brakuje tu bowiem miejsca na indywidualizm, zapomniano o indywidualnym, zgubiono drobnostkę, a mianowicie człowieka.

Zgubiono tego, który czuje i działa przede wszystkim z pobudek uczuciowych i wielorakich podświadomych, podświadomych t. zn. takich, o których się nie śniło doktrynerom, demagogom i wszystkim innym specjalistom od wypaczenia życia.

Rzeczywistość stwierdza ponad wszelką wątpliwość tysiącami faktów biologicznych i wbrew bezdusznym światopoglądom, że życie, jako takie i jego przywilejów, jego miliardowej a właściwie nieskończonej różnorodności w zakresie indywidualnych praw serca, nikt i nic przemóc nie jest w stanie. Nie było niema, i nigdy nie będzie mechanicznego człowieka.

Może właśnie dlatego widzimy w czasach dzisiejszych niebywały pęd młodzieży do wyławiania się w ruchach, grach i zabawach o charakterze sportowym. Widzimy imponujący rozwój PW. i WF., klubów i stowarzyszeń sportowych, harcerstwa i t. p. i to nie tylko u nas ale na całym świecie. Ruch ten toczy się i narasta jak lawina. Jest to

prawo reakcji i powołana do bytu przez instynkt samozachowawczy.

Różne formy wychowania fizycznego zjawiają się jako protest przeciwko wszystkim czynnikom wrogim człowiekowi jako jednostce stworzonej na obraz i na podobieństwo Najdoskonalszego Ideału t. j. Boga.

Młodzież wie o tem, a równocześnie z przerażeniem konstatuje, że otacza nas zbyt wielka ilość ludzi wiecznie z siebie i otoczenia niezadowolonych, ponurych, uczuciowo nieopanowanych, ludzi nieumiejących współżyć i dostosować się do otoczenia, wogóle do życia niezdolnych, typów niezdarnych, niemrawych, zahukanych, chorych. Młodzież patrzy szeroko otwartymi oczami na to całe morwie indywiduów bez woli i charakteru, niedość albo zupełnie nieuspołecznionych. Delikatną strukturą własnych nerwów w sposób niesłychanie przykry odczuwa nieznośną atmosferę nienawiści wzajemnej, jaką przenika zewsząd, jaką nas darzą nasi bliźni natury sadystyczne, wykołajone, upokorzone czy tchórzliwe.

Młodzież nie godzi się z takim stanem rzeczy i dlatego protestuje.

Wielu jeszcze ludzi, zapatrzonych w odległe cele, mające zapewnić zbiorowy dobrobyt i szczęście zbiorowe, natu ry bierne i zrezygnowane, jednostki nie dość uświadomione a mało docieklive i krytyczne, wreszcie warstwy pasorzy tujące, zwłaszcza te ostatnie odnoszą się do wychowania fizycznego albo obojętnie i niechętnie, albo wręcz wrogo i przeciwstawiają się temu ruchowi.

Spotykamy więc insynuacje, kłamstwa, intrygi i dość jeszcze często niebezpieczne i zdradliwe ostrzeżenia, że wychowanie fizyczne hamuje rozwój umysłowy i że wypacza moralnie. Wyzykuje się w tym celu, wyolbrzymia i od powiednio interpretuje wszelkie objawy tak zwanego zwyrodnienia sportu widowskiego ew. i zawodniczego, wadliwości organizacyjne, niedołęstwo czy nawet złą wolę poszczególnych jednostek kierowniczych i t. p.

Jednak zwiększająca się z dnia na dzień armia entuzjastów osobistego szczęścia w najściślej przyrodni-

czem znaczeniu tego słowa mimo wszelkich przeszkód idzie naprzód i rozwija się. Ona wie, że każdej działalności ludzkiej towarzyszą takie, lub inne niedomagania, co jeszcze nie upoważnia do pesymizmu. Czując na rzeczową krytykę i uwagi życzliwe stara się za wszelką cenę o poprawę, doskonali się, pracuje nad sobą z takim zaparciem się siebie i poświęceniem, jak tylko młodzież umie.

Biorąc pod uwagę i licząc się poważnie z poszczególnymi a konkretnymi wypadkami, jest nieco kłopotu, kiedy usiłujemy kogoś przekonać, że to wychowanie nie tylko nie upośledza umysłowania moralnie, lecz przeciwnie i że wypadki nie dają jeszcze dostatecznej podstawy do uogólnień, do obciążenia konta idei samej.

Idea wychowania fizycznego nie przeciwstawia się innym formom wychowania, jak wychowanie intelektualne, religijne, moralne, społeczne, techniczne czy inne, lecz stara się wszystkie te formy uzupełnić, a przez to uzupełnić nie stworzyć typ człowieka nerwowo i fizycznie zdrowego, głęboko uspołecznionego i w pracy rozmiłowanego, a więc takiego, o jakim wspomina Komisja Edukacyjna a mianowicie, chodzi prosto o człowieka, „któremu jest dobrze i z którym jest dobrze”.

Jeżeli celem każdego rozsądnego wychowania jest stworzyć jaknajwiększą liczbę ludzi szczęśliwych i takich, którzy by zmieścili z powierzchni ziemi okrucieństwa i niedolę, hańbę, która jest możliwa tylko dlatego, że jesteśmy wciąż jeszcze zaledwie niesprawni, tchórzliwi, nieczuli nierozumni, to musimy się zgodzić, że człowiek bardziej słoneczny jutra musi każde inne dotychczasowe wychowanie uzupełnić praktyką wychowania fizycznego. Człowiek ten będzie posiadał pełną żywotność i odwagę i wrażliwość i prawdziwą inteligencję.

Zestawiając wszystkie te uwagi, będziemy pamiętać, że celem wychowania fizycznego jest zdrowie jednostek, ich maksymalna sprawność cielesna i duchowa, dzielność, żywotność i odwaga, dostateczna i wszechstronna odporność opanowania instynktów i popędów, wewnętrzna dyscyplina i uspołecznienie. Zespół tych cech już sam przez się daje radość istnienia. U takiego tylko ty pu godzi się kultura cielesna z kulturą umysłową i moralną.

Wychowanie fizyczne posilkuje się środkami bardzo prymitywnymi i w szeregach obecnych jak powietrze, woda, słońce pożywienie i praca mięśniowa. Mało... a równocześnie tak wiele.

Jeżeli człowiek, każdy człowiek będzie korzystał z dóbr, które Pan Bóg stworzył w takim nadmiarze, jak woda, słońce i powietrze, jeżeli nieborak wypręży swobodnie ramiona dowolnie wśród lasów i pól i gór i morza, jeżeli spożywać będzie chleba naszego powszedniego tyle, ile trzeba, jeżeli w pracy i zabawie pozna całą rozkosz ruchu i tworzenia, to co... Komu to przeszkadza, kogo krzywdzi?...
Dnia 3 czerwca 1934 roku Komitet WF. i PW. złożony z miejscowych przedstawicieli PW. i WF., władz wojewódzkich, samorządowych i szkolnych, przedstawicieli stowarzyszeń i klubów sportowych oraz harcerstwa organizuje

OBYWATELE!

Dzień 3 czerwca bieżącego roku — będzie dniem święta Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego w naszym mieście.

Dzień ten ma być przeglądem teźny fizycznej młodzieży pokolenia. Przybądźmy licznie w tym dniu na wszystkie boiska naszego miasta, aby w ten sposób zadokumentować naszą solidarność i przyczynić się do powszechnej propagandy na rzecz W. F. i P. W.

Pamiętajmy, że przyszłość nasza — w teźny naszej!

**Kom. Organizacyjna Święta W. F. i P. W.
w Częstochowie.**

Program.

Niedziela, dn. 3 czerwca 1934 r.
Godz. 8 — hejnał z wieży ratuszowej,
godz. 9.45 — zbiórka młodzieży, organizacyj sportowych i Przysp. Wojskowego pod Szczytem Jasnej Góry,
godz. 10 — nabożeństwo pod Szczytem Jasnej Góry,
godz. 11 — defilada na placu ratuszowym,
godz. 15 — zbiórka na placu ratuszowym, przemówienie — odmarsz na boiska.

Imprezy sportowe: Stadion im. Marsz. Piłsudskiego.

Godz. 16. 1) defilada zawodników, 2) lekka atletyka: biegi 100, 1500, 4 x 100 m. i sztafeta olimpijska panów, 60 i 4 x 75 m. — pań, skoki wzwyż i wdal, 3) piłka nożna: turniej błyskawiczny siódmokowy o puchar przechodni, 4) gry sportowe: turniej siatkówki pań o puchar przechodni i błyskawiczny koszykówki pań o puchar przechodni, 5) gimnastyka: gimnastyka szkolna (ćwicz. wolne), gimnastyka na przyrządach i piramidy.

Boisko Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej — Aleja 64.

Godz. 15.30. 1) defilada zawodników, 2) lekka żeńska ćwiczeń cielesnych, 3) tańce narodowe, 4) lekka żeńska ćwiczeń cielesnych, 5) pląsy szkół żeńskich, 6) gry sportowe: a) siatkówka żeńska i męska, b) koszykówka męska, c) palant, d) hazena, 7) gry i zabawy dziecięce, 8) popisy i pokazy harcerskie.

Boisko W. K. S. 27 p. p.

Godz. 16. 1) marsz drużynowy 20 km., 2) bieg naprzelaj 5000 m., 3) zawody w siatkówkę i koszykówkę, 4) skok wdal, 5) rzut dyskiem, 6) strzelanie z łuku, 7) konkurs śpiewaczy.

Boisko 7 p. a. l. (Zacisze).

Godz. 16 Zawody w siatkówkę i koszykówkę między 7 p. a. l. a II-4 p. a. c.

Plac szkolny szkoły powsz. Nr. 17 (Ost. Grosz).

Godz. 16. 1) lekcja pokazowa ćwiczeń cielesnych (szkolna), 2) gry i zabawy dziecięce, 3) siatkówka żeńska i męska (szkolna), 4) siatkówka i koszykówka: a) harcerze, b) OMP, c) byli wychowankowie szkoły Nr. 17.

Boisko T. G. „Sokół” — Raków.

Godz. 10. Bieg naprzelaj 1500 m.
Godz. 15. 1) gry sportowe: siatkówka i koszykówka, 2) pięciobój lekkoatletyczny panów, 3) skok o tyczce.

W czasie zawodów i pokazów przygrywać będą na wszystkich boiskach orkiestry.

Bilety wstępu: dla młodzieży szkolnej: 10 i 20 gr., dla dorosłych — 20 i 50 gr.

Ponadto w misrę zgłoszeń, które przyjmuje Sekretariat Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. (Magistrat, pokój Nr. 3) i komendant Miejskiego Ośrodka W. F. (ul. Pułaskiego 2) do dnia 2 czerwca br. — odbędą się próby o uzyskanie Państwowej Odznaki Sportowej — na boisku miejskim — ul. Olsztyńska, od godz. 16.

uroczyste Święto Wychowania Fizycznego w naszym mieście.

Chodzi o zaznajomienie całego społeczeństwa z ogromem i różnorodnością prac w tej dziedzinie. Ma to być równocześnie pokaz stopnia wszechstronności usprawnienia fizycznego i wyszkolenia wojskowego społeczeństwa.

Święto W. F. powinno się stać manifestacją całego społeczeństwa na rzecz tężyzny fizycznej oraz pogotownia obrony Państwa. Nic dziwnego, że je organizuje Państwo, a właściwie w Jego imieniu Komitety WF. i PW.

Od roku 1927 z chwilą powstania Państwowego Urzędu WF. i PW. oraz Centralnego Instytutu WF. wychowanie fizyczne zostało wciągnięte w orbitę zagadnień ogólnopństwowych. Nad całością kształtem olbrzymiej i wielostronnej pracy czuwa tak zw. Rada Wychowania Fizycznego na czele z Budowniczym Polski współczesnej, Polski Jaśniejszego Jutra, Marszałkiem Józefem Piłsudskim.

KINO „EDEN” Aleja 12

Dziś i dni następnych.

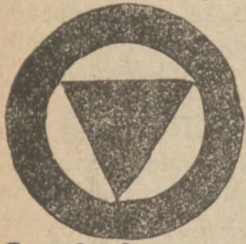
Wspaniały, porywający arcyfilm

Legjon Śmierci

Dramat, ilustrujący romantyczne dzieje skazanego na śmierć uciekiniera z Legji Cudzoziemskiej.

Nad program: 2 aktowa komedia i najnowsze dodatki dźwięk.

WŁÓCZKI, WEŁNY

„TRÓJKĄT W KOLE”

w 40 gatunkach, 1763 kolorach. Pokaz ściągów, fachowe porady.

Ceny fabryczne.

Częstochowa, Aleja 20.

NOWOCZESNE LODOWNIE POKOJOWE

z izolacją korkową w wykwinie wykonaniu poleca:

PRZEMYSŁ DRZEWNY „ARBOR”, Częstochowa Narutowicza 83, tel. 24-14 DOGODNE WARUNKI SPŁATY.

JANTEK Z. I

Jak sie dwa chłopci bez fajki stowarzysyli.

NOWELA.

Przed wojną to się do Hamaryki inacej jeżdżowało, jak teraz. Dawniej, nie się chłop do Hamaryki brał, to i noród miał gwary dość. Teraz, bez tej wojny, to się to syćko jakosi zlonacyło. Bełe baba, jescie i piono baba, jedzie i zajadzie.

He, mocny — kany, jeżdżowało się to... Kiese choćkie zboce, co się mi przytrefiło, bok ta w tej Hamaryce po-re casów był, to mie jescie dziś śmiech biere, choć to już roki...

Do Hamaryki to się mi niecudnie jechało, bo ta cłek ani do pańskiego odzienie przyucony nie był, ani we świecie nie bywał. Na sifkarcie tyz cośi chybiało, alek zaś miał przy sobie pięćdwadzieścia talarów, to mi ta już ci wierniysi wielgiego wstrętu nie robili. Dojechał.

Po seści rokak dostaje od baby list, coby sie do kraju wracać, że ona se z gazdówką ni może dać rady, że to, że tamto, coby sie ino wrócić. Zjedyć — myśle se — kie jechać, to jechać. Hamaryke znom, dudków sie ta cośi za-

Zbliżają się wakacje i urlopy.

Wykorzysta należycie czas wakacyjny nad morzem lub w górach ten, kto systematycznie przez cały rok składał na książeczkę oszczędnościową

Komunalnej Kasy Oszczędności

Częstochowa, Aleja 19 dom własny.

Kto o tem dotąd nie pomyślał niech jeszcze teraz zgłosi się po książeczkę wkładową K. K. O.

Przemówienie ministra Becka w Genewie.

GENEWA. W komisji głównej konferencji rozbrojeniowej minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej p. Józef Beck, powitany oklaskami zapelnionej sali w przeszło kwadrans trwającym przemówieniu sprecyzował ściśle i jasno stanowisko Polski wobec prac konferencji rozbrojeniowej.

Rząd polski reprezentował i reprezentuje nadal pogląd, że decyzje tak licznego zgromadzenia, złożonego z przedstawicieli państw o różnej strukturze i żyjących w różnorodnych warunkach, muszą być proste i jasne.

Minister Beck bardzo wyraźnie na wiązał w swym przemówieniu do negocjacji, związanych z paktem czterech,

które — jak wiadomo — przyniosły kompletne fiasco. Wreszcie — na co zwrócono powszechną uwagę — min. Beck stwierdził, że w czasie konferencji rozbrojeniowej rząd polski, jeżeli zmienił budżet obrony narodowej — to je dynie w sensie jego redukcji. W ten sposób rząd polski podkreślił swą wolę efektywnej współpracy z konferencją rozbrojeniową.

Mowa min. Becka nagrodzona została hucznymi oklaskami.

Min. Beck zadeklarował gotowość podpisania wszelkiej konwencji, ograniczającej i redukującej zbrojenia — konwencji o charakterze powszechnym i obowiązującej wszystkie państwa.

Oznaki poprawy gospodarczej w Europie.

WARSZAWA. P. Washburn Child, specjalny wysłannik prez. Roosevelta, b. ambasador Stanów Zjednoczonych przy Kwirynale, badając całokształt europejskich zagadnień gospodarczych, zatrzymał się na 4 dni w Warszawie. Oświadczył on, co następuje:

— Podróż, którą odbyłem do głównych państw europejskich, nastraja mnie optymistycznie. Zauważyłem poważne oznaki naprawy gospodarczej, przejawiające się przedewszystkiem w stosunkach wewnętrznych zwiedzanych krajów. Handel i produkcja zaczynają powoli odżywać.

— Obecne położenie gospodarcze

Polski na zewnątrz i wewnątrz — oświadczył p. Child — doznaje poważnej konsolidacji, poatem mogłem stwierdzić podczas mego pobytu w Polsce chęć tu tejszych czynników do rozszerzenia wymiany towarowej ze Stanami Zjednoczonymi.

P. Child podczas swej podróży po Europie nie przeprowadzał żadnych badań, ani rokowań w sprawie długów wojennych. Uważa on, że Stany Zjednoczone nie są dziś skłonne do udzielania komukolwiek pożyczek.

P. Child wyjechał dziś do Amsterdamu.

Złodzieje i defraudanci pod maską ideowców.

WARSZAWA. Policja polityczna, dowiedziawszy się o wzmoczonej akcji wywrotowców, na którą nadesłano z zagranicy znaczne sumy pieniędzy — przystąpiła do przeprowadzenia szeregu rewizyj i aresztowań wśród komunistów warszawskich.

Dzięki tej akcji w więzieniu znalazło się kilkudziesięciu wybitnych działaczy wywrotowych, a w toku rewizji znaleziono olbrzymią ilość materiału agitacyjnego.

W kilku domach wykryto ogromne

składy bibuły, rękopisów, okólników i instrukcyj partyjnych oraz gotówkę w ogólnej sumie blisko 100.000 zł.

Akta sekretariatu partii i listy imienne członków posłużyły do dalszych aresztowań.

W toku dochodzeń wyszło na jaw, iż przywódcy partii wystawiali fikcyjne rachunki, pieniądze zaś zainkasowane na cele agitacyjne przywłaszczali sobie.

Przy każdym niemal z aresztowanych „grubych ryb” partyjnych znajdowano

po kilka tysięcy złotych w gotówce.

Rzekomi ideowcy byli pospolicie defraudantami. Wszystkich zatrzymanych skierowano do więzienia.

Dekoracja oficerów szwedzkich.

WARSZAWA Wczoraj o godz. 12.30 w sali konferencyjnej Ministerstwa Spraw Wojskowych odbyła się dekoracja oficerów szwedzkich.

Dekoracji dokonał pierwszy wiceminister spraw wojskowych gen. dyw. Fabrycy.

Płk. Artur Oernberg otrzymał „Polonia Restituta” kl. 3-ej, ppłk. Bjornberg — „Polonia Restituta” 4-ej kl., kpt. Gardin — „Polonia Restituta” 5-ej kl., kpt. Runius — „Polonia Restituta” 5-ej kl., chorąży Gertson brązowy Krzyż Zasługi, starszy sierżant Conistedt — brązowy Krzyż Zasługi.

Ucieczka posłów za Stronnictwa Narodowego.

WARSZAWA Biuro Sejmu Rzeczypospolitej podaje do wiadomości, że posłowie: Zdzisław Stahl, Ryszard Piestrzyński i Zbigniew Dębiński w dniu wczorajszym w pismach, wystosowanych do marszałka Sejmu, p. Switalskiego, zawiadomili o swym wystąpieniu z parlamentarnego klubu narodowego.

Jak słychać, tarcia w łonie tej partji trwają w dalszym ciągu i na terenie tym przyszłość najbliższa przynieść może nowe niespodzianki dla wodzów endecji.

Lot połudn. zach. Polski.

KRAKÓW. — W piątek między g. 16 a 18 na krakowskie lotnisko przylatywały maszyny, mające wziąć udział w szóstym locie południowo-zachodniej Polski im. kpt. pilota Franciszka Żwirki.

Dziś rano maszyny według wylosowanej kolejności wystartowały na pierwszy etap lotu do Lwowa.

Po krwawem zajściu w Warszawie.

WARSZAWA. Krwawe zajście pomiędzy członkami Obozu Radykalno-Narodowego a członkami TUR-a, w wyniku którego 6 osób spośród turowców odniosło ciężkie rany, jest obecnie przedmiotem energicznie prowadzonego śledztwa.

Jak zdołano ustalić, zajście spowodowali członkowie ORN, którzy z okien swego lokalu przy ul. Wolskiej 44, zasypali członków TUR-a, strzałami rewolwerowymi.

Odciski i stwardnienia skóry

usuwa radykalnie plyn „RADIOL” do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

robiło, jakby — rzeke kie jako padło, no to sie cłek wróci i bedzie.

Wsiodek na sif i jade. Alek ta som nie jechał, bo norodu wseliniejakiego było moc: Anglicy, Niemcy, Madziary i jacy som ta jest; ba z Polokem tok sie już ni mógł stretnąć. W piersy dzień, jak my na morzu byli, tok se w kajubce siedział som. Dobrze mi było i ślebobnie. Ale już rano przyszedł drugi. Ftoz wie, co za jeden — myśle se — bo przydzionko miał dość fajne. Trza sie bedzie obrytkować troske, coby nie myśleł, że z byle dziadem siedzi. Wymylek sie, oporządził, patrze, a ten drugi już do książki patrzy i cygara kurzy. Ho, kiesz ty tu — rzeke — taki pon, to i jo niegorsy. Wyjonek rękawicki, cok jescie w Cikagu lo baby kupił, okulary na nos wsadził, siadam protiwo niego z cygarem i bierze sie zaś do gazety. Anglicko była, no to możecie wiedzieć, cok się śniej docytoł. Siedzieli my tak ze dwie godziny. Djabli mie na to syćko brali, ale coz, z panem sie jechało, trza było pana strugać. Ku południu przychodzi do nos taki mały bojs i pokazuje, że niby obiod gotowy.

— Jes! — powiodo mi spólnik.

— Jes, gutbaj! — mruknął i jo, bok ta zaś telo anglickiego liźnął.

Pożrelimy na się, on na mnie, jo na niego i zaś się bieremy do gazet.

Niedługo my ta w nie patrzeli, bo i jo swoją zwyobyrtół już na syćkie strony. Po małej chwili on wychodzi. Cosi do mnie przebełkotoł. Jo mu przykiwnął, że niby rozumiem, bo mi przecie nierzec było sprostokem sie pokazać; ale mie zaroz tak cośi pikło, że to pewnie bedzie jakisi Anglik... Trza go wymiarkować. Po obiedzie przedkładam mu swoją gazete i pokazuje palicem na listery, cy niby rozumie.

— Jes, alrajt — ośmiół sie zaroz i bierze się do cytania.

— On je — myśle se — Anglik! To my sie tu, bassam drut, duzo oba dogodome...

Neale coz było robić jako my ta już mogli, tak my jechali. Jo se ino cygara pokurzoł, a okulary poprawioł, coby mi w djabły nie zjechały z nosa, bo kiez jo ta ze skłami chodzieł. Lo dziadka jak to kupił, bo mi syćko odkazowoł w listach, jeze z ocami jakosi piono.

Jedziemy i jedziemy bez to morze, już cosi scwerty dzień. Troche sie zacyno i kotwić. Ani słowa z kim przegodać, telo ino, co my se z tym Anglikiem upokazowali a uprzyświocali: jes! Mnie złości brały, bo cłek ani legnąć ślebobnie ni mógł, a tu trza było syćko po pańsku: do gazetów bez okulary patroz, w rękawickach chodź, a do te-

go mi jescie i cygarów chybiło.

Alek se zboczył, że jo przecie mom fajke, piekną fajecke z kohutkiem, taką wiecie, jakie to Prokop z Ratułowa miewo. Na taką — rzeke — fajecke, to i Anglik ocyska wywali; trza zakurzyć.

Ta fajecka z morskiej piany, Mo cybusek wykręcany... Przyspiwolek se cichutko, ne i zakurzyłek.

He, Jeżiś Maryjka! Kie tyn Anglik dożroł kie sie porwie na nogi:

— E skądś ty, bracie! — pyto sie.

— Jo z Dzianisia!

— Psiokrew... dyc jo z Witowa.

Trza było tam wte być i trza było widzieć, co sie s-nami robiło. Kielo wideku i syrokości na morzu, telo było nasej uciechy.

— Cemuześ sie tyz zaroz po ludzku nie obezwol — pytom się pote tego Anglika z Witowa.

— A ty cemu?

— Ne bo jo myśleł, żeś ty prowadziwy Anglik, boś ta na syćko miał ino „jes!”

— A jo samo to myśleł o tobie. I pomyślicie se, tele casy wzroz mi jechali, co jeden to hrubsy Anglik i dopiero fajki trza było, coby nos stowarzysyla.

werowemi. Fakty powyższe, których potwierdzeniem jest 6 rannych turowców oraz znalezione w lokalu Obozu Radykalno Narodowego wystrzelone łuski, naboje i rewolwery — stanowią niezwykle obciążający materiał, który zaważy na losach aresztowanych sprawców zając. 45 członków Obozu Radykalnego zostało aresztowanych.

Sprawa plebiscytu w Saarze.

GENEWA. — Rokowania w sprawie Saary posuwają się, jak słychać, pomyślnie naprzód. Możliwe, że już dziś Rada Ligi poweźmie decyzję we wszystkich sprawach, związanych z plebiscytem.

Ub. nocy przewodniczący komitetu Rady, baron Aloisi w porozumieniu z reprezentantami Francji i Niemiec wypracował nową formułę dla załatwienia spraw spornych, tj. spraw gwarancji dla mieszkańców Saary, trybunałów plebiscytowych, policji i daty plebiscytu. Obecnie oczekuje się na odpowiedź rządów Francji i Niemiec. Według formuły plebiscyt odbyłby się 13 stycznia 1935 r.

Wielkie rozruchy socjalistyczne w Zurychu.

ZURYCH. — Na zgromadzeniu Frontu Narodowego w hali miejskiej w Zurychu przyszło do kontrademonstracji związku zwalczania faszyzmu, do którego należą przeważnie komuniści oraz pewne sfery socjalistyczne.

Prasa socjalistyczna wezwała zwolenników do rozbicia zgromadzenia. Kiedy zaalarmowana policja przyszła, by zapobiec zaburzeniom, natknęła się już na maszerujących przeciwników, którzy ją przywitani kamieniami. Podobno do policji miano strzelać. Policja sama nie dała ani jednego strzału. Jeden członek Frontu Narodowego otrzymał ciężką ranę nożem w plecy. Jeden oficer policji i kilku policjantów otrzymało rany od kamieni. Policja aresztowała 83 ludzi.

Stanowcza walka z terorem hitlerowskim.

WIEDEN. W urzędzie kanclerskim odbyła się w piątek konferencja dyrektorów bezpieczeństwa wszystkich związkowych krajów austriackich, zwołana specjalnie celem powzięcia radykalnych kroków przeciwko najnowszemu zamachom oraz aktom teroru ze strony hitlerowców.

Po wykryciu tajnej centrali hitlerowskiej w Insbrucku znalazła policja w czasie rewizji w mieszkaniu jednego z hitlerowców w Ischlu 4 bomby, obfity materiał werbunkowy, tudzież listę członków tajnej organizacji hitlerowskiej. Czternaście osób aresztowano. Do Ischlu odkomenderowana została połowa kompania strzelców alpejskich. Równocześnie wzmocnione zostały w Ischlu oddziały żandarmerji.

Groźba wielkiego przesilenia rządowego w Anglii.

LONDYN. Niepowodzenie obrad konferencji rozbrojenowej pociągnie za sobą kryzys gabinetu angielskiego. Większa część ministrów z ministrem wojny lordem Hailshamen na czele, domaga się zwiększenia zbrojeń, a w pierwszym rzędzie rozbudowy lotnictwa. Premier Mac Donald oraz kilku ministrów wypowiada się w sposób stanowczy przeciwko tej polityce.

"News Chronicle" donosi, że gabinet Mac Donalda będzie zrekonstruowany najpóźniej w ciągu jesieni. Nie jest wykluczone, że przesilenie gabinetowe pociągnie za sobą rozwiązanie obecnego parlamentu i rozpisanie nowych wyborów.

Japonia chce skończyć z niezawisłością Mandżurji.

PEJPIN (Pekin). Krąży tu uporczywe pogłoski, że Japonia zamierza zlik-

6-klasowa Koedukacyjna Prywatna Szkoła Powszechna

oraz Przedszkole

STANISŁAWY LIGĘŻOWNY w CZĘSTOCHOWIE

Al. Kościuszki 8. Telefon 11-86.

Przyjmuje zapisy dzieci na nowy rok szkolny 1934-35 do wszystkich klas oraz Przedszkola. — Kancelaria czynna codziennie od godziny 8 do 15.

Nic tak nie zdoła Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęguje powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.

Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam, stosując

Krem i mydło „LACTOLIN“

ŻĄDĄC WSZĘDZIE.

Straszliwa katastrofa na przejeździe kolejowym.

ZAMOŚĆ. Koło Jarosławca pociąg wpadł na przejeździe kolejowym na fur mankę, w której znajdowało się 5 osób, w tym dwa małżeństwa. Parowóz przeciął wóz na dwie części, konie ocalały, natomiast tył wozu z pasażerami znalazł się pod lokomotywą, która pędziła jeszcze około 150 metrów. Koła parowozu przecięły na pół dwie kobiety: Potocką

Katarzynę, lat 30 i Cyporię Bergman. Ciężko ranni są 2 mężczyźni, mężowie zabitych: Potocki Stefan, lat 46 oraz Bergman. Cudem uniknęła śmierci Antonina Sobczakówna, lat 26, którą pociąg wlokł uciepioną do latarni.

Na miejscu wypadku władze przeprowadziły dochodzenie, celem ustalenia przyczyny wypadku.

Całe miasto znikło z powierzchni ziemi wskutek trzęsienia.

Katastrofalne trzęsienie ziemi nawiedziło ub. nocy północną część prowincji Peszewar, wyrządzając olbrzymie spustoszenia.

Miejscowość Afgan, licząca przeszło 5000 mieszkańców zniknęła z powierzchni ziemi.

Ludność zaalarmowana podziemnymi grzmotami w popłochu opuszczała miasto, w którym kamień nie pozostał na

kamieniu. Kilkaś osób znalazło śmierć pod gruzami walących się domów.

Również w innych miejscowościach straty, wyrządzone przez katastrofę żywiołową, są olbrzymie.

Z powodu przerwania komunikacji telegraficznej, dokładniejsze dane co do wielkości strat i ofiar w ludziach są na razie nieznane.

wskazuje na to, że skradzione dokumenty przeznaczone były dla niemieckiej propagandy.

Podczas przesłuchania aresztowani ujawnili kryjówkę skradzionych dokumentów, które istotnie znaleziono w sztolni nieczynnej już kopalni w pobliżu Saargemünd. Dokumenty zaszyte były w worek z nieprzemakalnego płótna.

Nowe podziemne lotniska w Niemczech.

PARYŻ. Dzienniki strasburskie wskazywały na istnienie na Pomorzu pruskim w miejscowości Fryfja (Greifswald) podziemnego hangaru dla samolotów. Okazuje się, że w chwili obecnej budowane są w Niemczech trzy podobne hangary pod Chociebożem (Kottbus), w Roebel (w Meklenburgii) i w Dyminie (Demmin) na Pomorzu.

Konstrukcje te stanowią część przewidzianych przez generała Goeringa robót na które wyasygnowano z budżetu Rzeszy 210 milionów marek niem.

Zapowiedź doniosłych decyzji Niemiec.

BERLIN. W zagranicznych kołach dyplomatycznych w Berlinie krąży uporczywa pogłoska o mającym jakoby w najbliższym czasie nastąpić poważnym kroku rządu niemieckiego w sprawie rozbrojenia. Krok ten doniosłością swą dorównywałby decyzji niemieckiej opuszczenia Genewy.

Przypuszczają tu, że Niemcy oświadczą, iż są zmuszone w interesie własnego bezpieczeństwa wyciągnąć konsekwencje z faktu, iż inne mocarstwa nie rozbrajają się i podadzą oficjalnie do wiadomości decyzję uzupełnienia swych zbrojeń.

Decyzja zapaść miała rzekomo po rozmowie, jaką odbył Ribbentrop z prezydentem Hindenburgiem.

Warszawscy Fryzjerzy Damscy

II Aleja 32 w podw. Orzu.

Piękne i trwałe czesanie. Specjalista farbowania włosów. Wieloletnia praktyka w Paryżu i Londynie. Trwałe ciemnienie brwi. Manicure.

On parle Français.

W kilku wierszach.

W Krakowie odbyło się wczoraj poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Muzeum Narodowego.

— Izba Gmin przyjęła w drugim czytaniu projekt udzielenia rządowi państwowemu nowej pożyczki. Pożyczka ta wynosić będzie 2 miliony funtów szterlingów.

— Onegdaj aresztowano w Krakowie kilkudziesięciu członków Stronnictwa Narodowego, rekrutujących się z akademików i robotników. Wszyscy zostali aresztowani na zebraniu Koła Stronnictwa Narodowego na Czarnej Wsi.

— Amerykańska izba deputowanych uchwaliła bił srebrny.

— Zakłady Skoda podniosły pobory urzędników o 83 proc. Zatrudnienie w zakładach Skoda znacznie się ostatnio poprawiło i dyrekcja przypuszcza, że jest to poprawa stała. Zakłady te, jak wiadomo, są największą czeską fabryką broni.

— Przy wejściu na wystawę chigawską, którą wczoraj zwiedziły tysiące dzieci szkolnych, powstał tak wielki ścisk, że kilkadziesiąt dzieci doznało mniej lub więcej poważnych obrażeń ciała. 25 spośród nich przewieziono do szpitala.

— W czasie wypróbowywania przy pomocy zgęszczonego powietrza siły rozbudowanego rurociągu gazowego w miejscowości Ranguevaux nastąpił wczoraj gwałtowny wybuch. Rozszarpany został odłamkami pękniętego rurociągu, 32 letni robotnik polski Franciszek Holka.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Nindziela 3 czerwca. Erazma biskupa
Poniedziałek 4 czerwca. Kwiryna
Wschód słońca o g. 3.37. Zachód o g. 19.48.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic.

W nocy z niedzieli na poniedziałek: I Aleja, Wieluńska.

Nowa emisja biletów skarbowych. Z dniem 1 b. m. zostają wypuszczone bilety skarbowe z dziewięciu i dwunastu miesięcznymi terminami płatności w odcinkach po 10.000 i 50.000 zł.

30 czerwca zostaną wycofane z obiegu stare 20-złotówki. Bank Polski, jak wiadomo, przystąpił z dniem 2.1. br. do wycofania z obiegu biletów bankowych dwudziestozłotowych drugiej emisji z datą 1 marca 1926 i 1 września 1929. Bilety te będą jeszcze prawnym środkiem płatniczym tylko do 30 czerwca br., a po upływie tego terminu tracą charakter prawnego środka płatniczego.

Ceny podręczników szkolnych. Ministerstwo Oświaty układa spis podręczników na rok szkolny 1934-35. — Spis ten obejmuje około 75 podręczników. Ceny książek, ze względu na to, że w roku ub. przeprowadzoną została generalna obniżka, utrzymane mają być na dotychczasowym poziomie. Projektuje się jednakże obniżenie cen niektórych podręczników wyjątkowo popularnych w granicach 5 — 10 proc. Spis podręczników ogłoszony będzie w bieżącym miesiącu.

Podatki tradycyjne ze średniowiecza przestały obowiązywać. — Najwyższy trybunał administracyjny ogłosił wyrok w zasadniczej sprawie podatkowej, dotyczącej ważności danin zwyczajowych, datujących się jeszcze z czasów średniowiecza.

Między właścicielami dóbr historycznych Krasieńskich i Konarskich w Dubieku w Małopolsce Wschodniej władzami szkolnymi wynikł zatarg na tle płacenia danin w naturze dla miejscowych szkół. Daniny te w postaci drzewa i zboża obowiązywały od XIV wieku. Ostatnio spadkobiercy Krasieńskich odmówili składania tych danin. Ministerstwo Oświaty jednak uznało, że podatek nadal obowiązuje.

Sprawa znalazła się przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym, który orzekł, że wszelkie podatki tradycyjne, datujące się z czasów średniowiecza utraciły moc obowiązującą.

Pot i niemiłą woń usuwa
płyn lub proszek

„Delta”

Żądać w składach aptecznych.

Zgłoszenia zapotrzebowania robotników do żniw. Dyrekcja Funduszu Bezrobocia zwróciła się do organizacji ziemiańskich, aby przy zapotrzebowaniu robotników do żniw, właściciele gospodarstw rolnych zwracali się do biur pośrednictwa Pracy F. B. Biura te dostarczą potrzebnych robotników ściśle według wymagań w umówionym terminie i za minimalną opłatą. Opłata za zapośredniczenie jednej osoby wynosi 50 gr., za zapośredniczenie zbiorowe od 5 do 20 osób po 35 gr. od osoby, ponad 20 osób po 20 gr. od osoby. — Robotnicy zaopatrzeni będą w zniżkę kolejową do miejsca pracy, dzięki czemu pracodawca oszczędzi znaczną kwotę pieniężną na kosztach podróży.

Ostrzeżenia w fabrykach przed wypadkami. Pod przewodnictwem głównego inspektora pracy, dyr. Kłotta odbył się ostatnio szereg konferencji w sprawie zwiększenia stanu bezpieczeństwa w zakładach przemysłowych, kopalniach węgla itp.

Dla pouczenia robotników poszczególnych gałęzi przemysłu wydane będą barwne plakaty, ilustrujące przyczyny wypadków, sposób obchodzenia się z narzędziami i maszynami grozącymi wypadkiem itp.

Plakaty te rozwieszone zostaną we wszystkich fabrykach.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone numerami: 29861 7608, 27685, 38569, 19145, 34282, 38962, we wszystkich 10-ciu seriach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1933 roku,

Wylosowane bony wykupywane są w kasach skarbowych po 100 złotych za 25-złotowy bon.

Nie wolno opowiadać obraźliwych anegdot. Sąd Najwyższy wyjaśnił ostatnio bardzo ciekawą sprawę karalności zniewagi, ubranej w formę anegdoty. Według orzeczenia, mylnie jest panujące dotychczas zapatrywanie, jakoby pomawianie innej osoby o takie właściwości, które mogą ją poniżyć w opinii publicznej, ubrane w formę anegdoty, nie mogła stanowić występku zniewagi.

Obojętną jest rzeczą, w jakiej formie pomawia się tę osobę o poniżające właściwości. To też obraźliwa anegdota pociąga za sobą karę aresztu do lat 2 i grzywny,

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy brali udział w akcji ratowniczej przy pożarze w maj. Panki i z narażeniem życia przyczynili się do zlokalizowania pożaru i uratowania części inwentarza, a przede wszystkim: prezesowi Straży Pożarnej p. E. Gawędzkiemu, wójtowi p. Foreckiemu, nauczycielowi p. Graczykowi, ks. Mitlińskiemu, Strażom Pożarnym z Panek i Przystajni, posterunkowym P.P. w Pankach, Straży Granicznej w Pankach, członkom Kółka Rolniczego i mieszkańcom wsi Panki i okolicznych wiosek, składam serdeczne podziękowanie

Stanisław Rybicki.

Eliksir do zębów „Stomal”

Lekarza-Dentysty
M. ROZENOWICZA

dostać można w aptekach i składach
— — — aptecznych — — —

Składnica Sportowa

III Aleja 46

WŁ. MARJUSZ CEKIERA

poleca artykuły sportowe i sprzęt pierwszorzędnej jakości, odznaki sportowe, czapki i mundury białe sportowe i t. p.

CENY KONKURENCYJNE.

LEKARZ-DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

Ul. N. Marji anny (Aleja) Nr. 10.

Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 wieczorem. W niedzielę i święta od 10—2 po południu.

DYREKCJA GIMNAZJUM ŻEŃSKIEGO STOWARZYSZENIA „NAUKA I PRACA” oraz KIEROWNICTWO PRYWATNEJ 6-cio KLASOWEJ SZKOŁY Powszechnej M. RZESZOTARSKIEJ

podaje do wiadomości, że zapisy do wszystkich klas przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 9-ej do 13 ej i od 16-ej do 18-ej.
Dzieciom P.P. Wojskowych i Urzędników Państw. przysługują znaczne ulgi

UWAGA.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Szanowną Kliżentelę,
Że Skład fabryczny Firma „Wełna” dawniej III Aleja 52,
przeniesiony został z dniem 1 czerwca br. na ul.

II Aleja L. 43.

Na składzie posiadamy wyroby Zakładów Fabrycznych „Union Textile S. A.” jakoto: wełnę trykotarską, do robót ręcznych i maszynowych i wyrobów kilimów w kilkudziesięciu gatunkach i kilkuset kolorach w cenie od 15 gr. do 25 gr. za 1 kdg.

Ponadto w naszym składzie posiadamy sztuczny jedwab, oraz przędzę bawełnianą.

FIRMA „WEŁNA”

EDMUND REIMSCHÜSSEL
Częstochowa, II Aleja L. 43.

Sprzedaż detaliczna i hurtowa.
Szkoły specjalne rabaty.

O oblicze przyszłej Rady Miejskiej.

Wynik głosowania w wyborach do Rady Miejskiej nie dał zdecydowanej większości żadnej stronie. Sprawa przed stawia się nieco trudniej. Chodzi bowiem o to, by Rada Miejska, która ma przed sobą tyle zadań do spełnienia, nie marnowała czasu na wzajemnych paktach czy też wzajemnym zwalczaniu się, ale znalazła taką wspólną platformę, na której nie interesy partyjne byłyby stawiane, a sprawy gospodarcze i obywatelskie naszego miasta.

Każdy obóz twierdzi, że w skład jego listy weszli ludzie czysti, ludzie, którzy istotnie leży dobro miasta na sercu. Jeżeli więc ci ludzie mają naprawdę te chęci przyjsia z pomocą miastu, to niechże stawiają dobro obywateli, którzy stali się dziś już przewodnikami ponad partyjne korzyści. Radni muszą

stać się gospodarzami a nie politykami. muszą iść po linii uprzemysłowienia i rozrostu gospodarczego Częstochowy, a nie po linii wyszukiwania sobie i swym członkom różnych synekurek. Nie rozrost partyj, ani zwiększenie osobistych dochodów, ale realizowanie tych haseł, które stały się dziś naczelnymi — a więc likwidacja bezrobocia w pierwszym rzędzie, a uporządkowanie przedmiś w drugim — powinno znaleźć się na pierwszym warsztacie pracy Rady Miejskiej. Na tej platformie, sądzę, jeżeli się wyeliminuje osobiste ambicje i ambicje partyjne, może Rada Miejska znaleźć wspólny język. Konieczną jednak jest tutaj dobra wola i uwolnienie się na tym przynajmniej terenie od wpływów politycznych.

Lokator ma prawo zabrać z mieszkania instalacje, założone na jego koszt.

Charakterystyczną sprawę rozpatrywał sąd grodzki, przed którym w charakterze oskarżonego o samowolę stanął niejaki Abram Pachter.

Tło sprawy jest następujące:

Pachter zamieszkiwał w ciągu kilku-nastu lat w domu № 11 przy ul. Dąbrowskiego i w mieszkaniu swem założył własnym kosztem jeszcze w r. 1919 instalację elektryczną. Od właściciela domu P. domagał się niejednokrotnie zwrotu poniesionych kosztów, jednak bezskutecznie. Nie zostało ustalone, czy założenie wspomnianej instalacji na stąpiło za zgodą właściciela domu, czy bez jego zgody.

Przed pewnym czasem Pachter opuścił mieszkanie, przeprowadzając się

gdzieindziej, przyczem zdjął całą instalację, nie uszkadzając jednakże tynków i murów. Naskutek tego właściciel domu, Franciszek Orman, złożył skargę w policji, która odebrała Pachterowi instalację, przekazując ją Ormanowi, a niezależnie od tego, postawiono Pachtera w stan oskarżenia za samowolę.

Sąd, po przeprowadzonej rozprawie, wydał wyrok, uniewinniający oskarżonego. Nadto sąd polecił, by Orman zwrócił Pachterowi odebrane mu przez policję urządzenie.

Z wyroku powyższego wynika, że inwestycje, które lokator poczynił we własnym mieszkaniu, stanowią jego własność i może zabrać je, byle jednakże nie uszkodził mieszkania.

umożliwienia akademikom i uczniom praktyk wakacyjnych.

Obozy powstaną w okręgach przemysłowych, a więc łódzkim, Zagłębiu Dąbrowskim, na Górnym Śląsku. Uczestnicy otrzymają przeszkolenie we większych fabrykach w ciągu dwóch miesięcy.

Część funduszy na utrzymanie obozów przysposobienia przemysłowego przeznaczy sam przemysł.

Na froncie pracy. Jak się dowiadujemy, fabryki „Union Textile” (Motte) i Peltzerów postanowiły zmniejszyć ilość dni pracy w tygodniu z 3-ch na 2 dni. W związku z tem delegacja robotników obu fabryk zwróciła się do inspektora pracy o interwencję. W sprawie tej zwołana będzie konferencja.

Robotnicy cegielni częstochowskich rozpoczęli akcję o uzyskanie 10-proc. podwyżki płac.

Z występu art. chóru Dana. — Wczoraj, dnia 1 czerwca wystąpił w naszym mieście w sali kina „Luna” jeden jedyny raz znany powszechnie chór Dana. Na koncert złożyły się najlepsze utwory z repertuaru znakomitego kompozytora tegoż chóru p. W. Daniłowskiego. Specjalnie dla publiczności darzyła jednak nasza publiczność

Pięgi usuwa wybiela tylko krem „ORLANDO”

Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach

p. Miecz. Fogga, którego znają wszyscy tak z występów w radjo, jak i z płyt gramofonowych. Uroczą tancerkę Marysia Nobisówna umiała i uzupełniała przepiękną całość tego rzadkiego koncertu. Sala była przepełniona po brzegi. Szkoda tylko, że artyści rozpoczęli swój gościnny występ z godziną opóźnieniem, przez co wprowadzili duży dysonans. Całość jednak była istotnie uczcą artystyczną dla Częstochowy.

Składnica Sportowa w Częstochowie. Wczoraj otwarta została w domu przy ul. Najśw. Marji Panny 46 składnica wszelkiego rodzaju sprzętu sportowego, lekkoatletycznego, odznak i nagród sportowych, bielizny sportowej, umundurowania itp., której inicjatorem i właścicielem jest znany na tutejszym terenie sportowiec, długoletni komendant WF i PW, p. Marjusz Cekiera.

Zarówno fachowe kierownictwo składnicy jak i jakość artykułów dają gwarancję, że spełni ona w zupełności swe zadanie.

Atrakcyjna zabawa w ogrodzie „Tivoli”. Staraniem Patronatu Gimn. Państw. im. R. Traugutta w dniu 3-go czerwca r.b. (niedziela) odbędzie się w ogrodzie „Tivoli” przy ulicy Aleja Kościuski, zabawa dla wszystkich z loterią fantową, atrakcjami estradowo-scenicznymi i danciem. Miłą atrakcją tej zabawy będzie stanowił udział orkiestry dętej i dancinowej do tańca. Loteria obfitująca w bardzo cenne fanty, nadarzy sposobność do intensywnych emocyj za niską cenę 25 gr. za los, pozatem bufet w najszerzym zakresie da możność taniego i smacznego zaprowiantowania miłych gości.

Wstęp do ogrodu od godz 13 gr. 15 i 30. Na dancin od godz. 20 gr. 50.

Wielka zabawa w ogrodzie kolejowym. W niedzielę, 3 b. m. odbędzie się w ogrodzie kolejowym przy ul. Piłsudskiego wielka zabawa p. n. „Czerwówka”, dochód z której przeznaczony będzie na cele kulturalno-oświatowe Ogniska kolejowego przysposobienia wojskowego.

Wejście na zabawę 0,49 gr. Bufet obficie zaopatrzony, ceny kryzysowe. W czasie zabawy przygrywać będzie orkiestra kolejowa. Początek zabawy o godz. 15-ej.

Tragiczny wypadek na ul. Prostej.

Matka i dziecko pod kołami wozu.

Ulica Prosta była wczoraj widownią następującego wydarzenia.

Około godz. 13 ulicą tą w kierunku mostu zdęzał żydowski kondukt pogrzebowy. W pewnej chwili, gdy kondukt mijał wóz, konie wiejskie spłoszyły się i zaczęły galopować, przyczem lejące wy padły woźnicy z rąk. Na drodze rozsłanych koni, galopujących w stronę Starego Rynku, znalazła się przechodząca przez Rynek 40-letnia Chaja Gelbard (Warszawska 37) wraz ze swoim 7-letnim synem. Oboje znaleźli się w mgnieniu oka pod kołami wozu. Skutki tego okazały się tragiczne: Gelbardowa doznała ciężkich obrażeń głowy i ciała, chłopiec zaś odniósł lżejsze obrażenia. Gelbardową przeniesiono do szpitala na Zawodziu. Stan jej jest ciężki.

Belki żelazne (tregry)

żelazo sztabowe i taśmowe,
gwoździe, drut, cement

POLECA

M. GRUNDMAN

Piłsudskiego 35.

Trwała ondulacja od 8 zł. najnowocześniejszym aparatem w zakładzie fryzjerskim „Sanitas”, Aleja 7.

„Święto Morza“. W związku z tegorocznym obchodem „Święta Morza“, przypadającym w dniu 29 czerwca, odbyło się zebranie organizacyjne komitetu obywatelskiego. Na zebraniu tem wyłoniony został komitet wykonawczy obchodu oraz poszczególne sekcje. Poza tem omówiono w ogólnych zarysach program obchodu.

Protokół nad „Świętem Morza“ przyjęli: J. Em. ks. biskup Kubina, p. starosta Eustachiewicz, dowódca 7 dywizji piechoty, p. płk. Stachiewicz i prezydent miasta, p. Jan Mackiewicz. Skład komitetu wykonawczego i poszczególnych sekcji oraz program obchodu podamy w następnym numerze.

Wystawa w Państw. Szkole Zawodowej Żeńskiej. W dniach 2, 3 i 4 b. m., od godz. 10 do 20-tej otwarta będzie przy ul. Dąbrowskiego 22 wystawa prac uczniów: z działu fryzjerskiego, z działu krawieckiego pokaz i sprzedaż sukien oraz robót ozdobnych, z działu gospodarczego pokaz cukierniczy, konkurs sprawności pracy dnia 3 b. m. od godz. 17 pokaz porządków oraz czyszczenie i wywabianie plam z odzieży.

Bufet obficie zaopatrzony. Wstęp 25 gr., dla młodzieży 15 gr.

Z teatru kameralnego.

Dziś, w sobotę powtórzenie premiery sztuki D. Niccode-miego: „Cień“ z p. Gallową w roli głównej.

Początek punktualnie o godz. 20.30.

Ceny normalne. Zniżki ważne.

Bilety wcześniej do nabycia w księgarni W. Święcki i S. ka.

W niedzielę o godz. 15.30 i 17.45 poraz ostatni znakomita sztuka społeczna „Człowiek jest niepotrzebny“ — po cenach najniższych od 60 gr.

Wieczorem o godz. 20.30 „Cień“.

O nieuczciwą konkurencję. W sądzie okręgowym znalazła się sprawa właściciela majątku w Dobrzyniu i fabryki kostek buljonowych „Doby“ p. Bronisława Chojnowskiego, któremu fabryka „Maggi“, wyrabiająca również kostki buljonowe, zarzuca, że jako właściciel „Doby“ podrabiał na opakowaniach swoich w latach 1931 i 1932 znaki towarowe „Maggi“, dopuszczając się w ten sposób nieuczciwej konkurencji.

Na rozprawę powołany został przez sąd w charakterze biegłego radca prawny Urzędu Patentów w Warszawie, którego zeznanie obciąża bardzo oskarżonego, biegły stwierdził bowiem, że Chojnowski podrabiał rysunki w analogicznych kolorach na opakowaniach swoich i że rysunków tych Urząd Patentów swego czasu nte miał.

Sprawa została odroczone, gdyż dowody rzeczowe w postaci falsyfikatów i oryginalnych opakowań nie zostały przesłane do Częstochowy przez sąd okręgowy w Pińsku, który badał powołanych w tej sprawie świadków.

Podziękowanie.

Zarząd oraz Komitet Rodzicielski Prywatnej Szkoły Powszechnej Stanisławy Ligęzówny składa serdeczne podziękowanie J. W. Dyr. Por. Grzebińskiemu za uświetnienie uroczystości przyjęcia pierwszej Komunii Świętej przez dzieci tejże Szkoły w dniu 31 maja b. r. w kościele im. Marii, artystyczną grą na organach.

Zarząd Koła Podchorążych Rezerwy Przy Związku Oficerów Rezerwy w Częstochowie zawiadamia, że w dniu 9 czerwca (sobota), w pierwszym terminie o godzinie 19.30, w drugim o godzinie 20, w lokalu Związku Oficerów Rezerwy, ul. Dąbrowskiego Nr. 9, odbędzie się Walne Zebranie z porządkiem następującym: 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu; 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 4) Wybór nowych Władz; 5) Wolne wnioski.

Zarząd Koła.

Do akt Nr. Km 525/34

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie IV-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie, przy ulicy Najśw. Marii Panny Nr. 55, na zasadzie art. 602 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 26 czerwca 1934r. od godz. 10, odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, w Częstochowie na przedm. Zaciśnię-folwark, składających się z fortepianu, oszacowanych na łączną sumę 700 złotych, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa, dnia 26 maja 1934 roku.

Komornik **St. Stodółkiewicz**.

Kierownictwo 6-cio Klasowej Koedukacyjnej
PRYWATNEJ SZKOŁY POWSZECHNEJ
ZOFJI WIGURSKIEJ-FOLFASIŃSKIEJ ul. STASZICA 10
telefon 16-12.—
podaje do wiadomości, że przyjmuje zapisy dzieci — na rok
szkolny 1934-35 — do wszystkich klas oraz **PRZEDSZKOLA**.
Kancelaria czynna codziennie od 9 — 12 i od 16 — 18. Dzieciom
P.P. Wojskowych i Urzędników Państwowych przysługują znaczne ulgi.

BEZPŁATNY

15-dniowy kurs nauki pływania dla początkujących płci obojga na specjalnie w tym celu obecnie wybudowanym basenie betonowym organizuje w dniach od 9.VI do 24.VI 1934 r.

pływalnia „BAŁTYK“ w/m. ul. Kordeckiego 52.

Zapisy przyjmuje i udziela bliższych informacji sekretariat pływalni na miejscu. Kierownictwo kursów gwarantuje wszystkim uczestnikom tychże doskonale oprowadzanie początków pływania stylem dowolnym.

Dla uczestników kursu ulgowe bilety — jednorazowy wstęp na pływalnię wraz z szatnią 20 groszy. 722

Z TEATRU.

„CIEŃ“.

Sztuka w 3-ach aktach D. Niccode-miego, przekład Z. Jachimeckiej. Inscenizacja i reżyserja Iwo Gall.

Sztukę Niccode-miego, którą na wczorajszej premierze sprezentował nam teatr kameralny oglądaliśmy bodaj przed czterema laty w koncepcji inscenizacyjnej zdaje mi się, że Wągielki. Sztuka wówczas wzięła. I dlatego z tem większym zainteresowaniem oczekiwaliśmy zapowiedzianej premiery w tem słusznym zresztą przeświadczeniu, że inscenizator obecny „Cienia“ dyr. Gall, położy nam sztukę Niccode-miego od jej nowego scenicznego oblicza. A trzeba przyznać — bez cienia grzecznościowych „dygów“ w stronę dyrektora teatru — że inscenizacja należy bodajże do najlepiej podanych spośród mnóstwa wystawianych na scenie naszej sztuki nie tylko już sztuk dramatycznych, ale t. zw. repertuaru „szczęśliwie wybranego“ (koledzy lingwiści i nasi „strażnicy czystości porównania w pobłażaniu swem niezmiernie łaskawi zechcą mi to sztucznie naciągane małżeństwo słów dobrodusznie wybaczyć).

Ale wracajmy do samej sztuki Niccode-miego i do problemów, które oświetlone światłem współczesności, na niezmiernie ciekawej płaszczyźnie rozpatruje.

Młody w pełni sił i sukcesów artystycznych dziennikarz, malarz i dyrektor muzeum Gerard Tregnier ma żonę, którą ciężka niemoc, nieubłagany paraliż rąk i nóg przykuwa na długie sześć lat do fotela. Z pełnej życia i temperamentu Berty życie zrobiło spręt niepotrzebny, który należałoby czempredzej usunąć, by nie stał się dla kogoś niepotrzebny. W słońcu powodzenia i sukcesów Gerarda Tregnier chora jego żona stała się oazą ciszy i ukojenia, przystanią niewysłowionego spokoju i zapomnienia, „cieniem“, wśród którego zmęczone troskami czoło Gerarda mogło zawsze znaleźć osłodek i ratunek.

Ale życie, potworne i bezwzględne życie musiało komplikacjami swemi zarysować kryształ przepięknej radości obojga. W okresie, kiedy Berta pozba-wiona całkowicie możliwości poruszania się z miejsca mimo swego kalektwa czuje się radośnie i szczęśliwie, Gerard — idący po linii twardych i zwykłych nakazów życia a może i użycia — usidlany przez młodą i piękną przyjaciółkę żony Helenę Preville sprowadza ją do pracowni swej, znajdującej się na drugim krańcu miasta i tam, usadowiwszy ją narazie jako swą kochankę spędza z nią pełne szczęścia dni. Od chwili tej zaczyna się podwójne szczęście Gerarda, który wbrew codziennym przyrzeczeniom dawanym swemu sumieniu, mimo rozpaczliwe wysiłki nie umie przyznać się do swego postępu przed chorą żoną, która niedomyślnie się niczego coby mogło mieć harmonię ich współżycia roji czarowne sny o radości, która przyjdzie po jej uzdrowieniu. A to uzdrowienie przyszło niebawem i przyszło tak niespodziewanie, że biedne serce Berty od nadmiaru gwałtownie wypełniającego szczęścia nieomal, że nie pękło. Pewnego dnia Berta odzyskuje władzę w rękach, a niebawem z pomocą swego oddanego lekarza prze-

konuje, że i nogom jej wróciła dawna siła. Na zaklęcia jej doktor przyrzeka zachować w tajemnicy przed mężem fakt dojścia do zdrowia Berty i tajemnicy ma dochować aż do chwili dopóki ona sama go z niej nie zwolni. Odzyskawszy możność swobodnego poruszania się Berta przybywa do pracowni malarskiej Gerarda, gdzie dowiaduje się w chwilę po swem wejściu w niezwykle dramatycznej scenie rozmowy, że Gerard ma kochankę i syna.

Rozpacz za utracenem szczęściem które przysnęło bezpowrotnie, każe Bercie oszalać z cierpienia przez długi szereg błądzić po ulicach miasta. Wracając wreszcie do swego dotychczasowego domu pełnego dziś udręki i cierpienia i postanawia natychmiast opuścić dom swego męża.

W międzyczasie między nią a Gerardem i następnie Heleną dochodzi do ostatecznej rozmowy, która stanowi piękne stadium psychologiczne duszy Berty, pełnej dobroci i prawdy, duszy bolejącej ale i walczącej o swe najistotniejsze, najelementarniejsze prawo do szczęścia i miłości. Ceną swej młodości i wspólnych dwunastoletnich przeżyć oskarża swą rywalkę, nie może jej jednak całkowicie pokonać, bo tamta jest matką syna Gerarda. Na szali waży się cały olbrzymi ciężar przeszłości. Zwycięża macierzyństwo, Berta postanawia usunąć się w zacisze i stać się w nowym życiu Gerarda „cieniem“ wśród, którego może odetchnąć pełną pierśią i po trudach i cierpieniach od-począć.

„Cień“ nie stanowi sztuki teatralnej o specjalnie skomplikowanej koncepcji problemów, ani też nie jest nagromadzeniem scenicznym zawiłych, choć pełnych realizmu zagadnień, jest raczej prawdą, uchwyconą okiem bystrem i odczuta całą głębią artystycznej duszy i serca, które potrafi i drgać najpiękniejszymi tonami szczęścia i szarpać się w uścisku najokropniejszego bólu. Ten zasadniczy moment stanowi o kolorze wszystkich nastrojów we wszystkich scenach.

Dramatyzm sztuki nieprzeciętny skoro stanowi go walka, być może nierówna, ale tem nie mniej gorąca o serce człowieka, o prawo do wspólnej przędzy w szczęściu kilkunastu najpiękniejszych lat życia. Ta walka o prawo do serca ale i do duszy mężczyzny jest potężnym nurtem, z którego wypływają wartkie strumyki gorzkości, nienawiści, zwątpienia aż w końcu słonecznego pojednania.

Na ramach akcji sztuki rozpiął Niccode-mi potężne struny najdźwięczniejszych i poruszających prawdą nastrojów. Dał rzadko spotykane konterfety duchowe mężczyzny i kobiety rozpalone do białości napięciem walki o prawa do osobistego szczęścia.

Rolę główną — (jedną z najlepszych jakie oglądaliśmy na scenie naszego teatru) — nieszczęśliwej Berty zagrała p. Halina Gallowa. Ekspresja jej scen dramatycznych dźwięczała prawdziwą szczerością i rzetelnym talentem aktorskim. Kreacje w rodzaju Berty nie tak szybko giną w niepamięci, pozostaje po nich zawsze ślad jak po najszlachetniejszym wzruszeniu.

Męską i wyrazistą postać Gerarda Tregnier dał niezawodny i świetnie w charakterze roli do końca utrzymany p. Aleksander Balcerczak, w momentach

Kino „LUNA“

Dziś premjera wersji francuskiej, radości i piękna, w reżyserji Pommera twórcy filmu „Kongres tańczy“ p. t.

JA W DZIEŃ... TY W NOCY

W rolach głównych: Käte Maggy i F. Fravey.

Nad program:

Najnowsze dod. dźwiękowe

Ceny miejsc: krzesła i balkon 0.70 plus 10 gr. podatku III miejsca 0.45 plus 5 gr. podatku.

sztuki silnych, doskonale stopnięjący akcenty uczuciowe.

Uwodzicielską kochankę zagrała z wdziękiem p. Ina Benita.

Dobrym (całkiem poprawna charakterystyka) doktorem Magre był p. St. Dębicz, zupełnie swobodnym Michałem Delon p. Roman Piotrowski. Epizodyczne role w wykonaniu pp. Miry Wiland i Haliny Motyczynskiej.

Inscenizacja dyr. Iwo Galla ciekawa i dobrze oddająca intencje jej twórcy: rozszerzenia sceny i na widownię Dekoracje — jak zawsze zresztą — miłe i efektowne, aczkolwiek może nieco skromniejsze.

Kolonje rolne dla więźniów.

Powrócił do Warszawy z objazdu majątków rolnych, przejętych ostatnio przez więziennictwo, dyrektor departamentu karnego, p. Tadeusz Krychowski.

Majątki te zostały zamienione na kolonje rolne, gdzie zatrudniani są więźniowie, pochodzący ze środowiska wiejskiego

Praktyka wskazuje, że praca na roli wywiera dobroczynny wpływ na więźniów. Przekreśla ona też ostatecznie podnoszoną niejednokrotnie sprawę konkurencji, jaką czynią warsztaty rolne — rzemiosłu.

Sole mineralne wzmacniają organizm. Sole mineralne, zwłaszcza wapnia, fosforu i żelaza, są dla organizmu bardzo pożyteczne, gdyż ułatwiają czynności trawienia i wchłaniania przez organizm spożytych pokarmów przez regularną przemianę materji. Badania naukowe wykazały, że pożywienie współczesnego człowieka jest przeważnie ubogie w te składniki, których zresztą znaczne ilości tracimy wskutek przemiany zboża na drobne kasze i na mąkę.

Fosfor jest składnikiem każdej żywej komórki organizmu, wydatnie zasila mózg i mlecz pacierzowy, a wraz z wapniem warunkuje rozwój i sztywność układu kostnego.

Wapień poza tem odgrywa ważną rolę, gdyż utrzymuje zdolność krzepnięcia krwi. Żelazo wchodzi w skład czerwonych ciałek krwi i warunkuje zdrową krew, zdolną do pochłaniania tlenu, regulując ilość energii, wyprodukowanej w organizmie.

Najobfitszym źródłem soli mineralnych są warzywa i owoce. Dają one możność pokrycia całkowitego zapotrzebowania naszego organizmu na sole mineralne. Organizm człowieka potrzebuje dziennie: fosforu—1,32 gr., wapnia 0,69 gr., żelaza—0,42 gr.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń „RENOMA“

wł. MARJAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aieja 21. tel. 2448.

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.

POLEDA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

SPRZEDAJE: bilety ulgowe i miesięczne autobusów miejskich.

OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

Uwaga Rodzice! Żarki Blok! Z dniem 10 czerwca. Zarząd Szkoły Zofji Wigurskiej-Folfasińskiej otwiera w Żarkach pensjonat dla dzieci i młodzieży. Stała opieka lekarza pediatry. Rutynowane siły pedagogiczno-wychowawcze. Zarząd gospodarzy pod kierunkiem Janiny Grochowskiej. Bliższe informacje w szkole, ul. Staszica 10 lub J. Grochowska, II aleja 31.

Zgubiono książeczkę Kasy Chorych Nr 72563 na imię Adam Korusiewicz.

Odszukał wreszcie niedoszłego zięcia. Jakób Ejlenberg zareczył się z p. Rózią Kornhendlerówną i wkrótce wziął na poczet posagu tysiąc kilkaset złotych. Po pewnym czasie młodzieniec rozmyślił się i zerwał narzeczeństwo. Część posagu zwrócił, a pozostałe 750 zł obiecał oddać później. Panna Róża miała początkowo nadzieję, że Ejlenberg wróci do niej, to też nie upominała się zbyt natarczywie o pieniądze, gdy jednak dowiedziała się, że narzeczony jej ożenił się z inną, nie chcąc tracić pieniędzy, skierowała sprawę do sądu. Rozprawa miała się odbyć kilka miesięcy temu, wskutek jednak niestawienia Ejlenberga została odroczone.

Sprytny Ejlenberg nie chcąc narażać się na doprowadzenie pod przymusem, przeniósł się do Sosnowca i tam założył sobie sklep, ciesząc się, że spłatał figla b. narzeczonej, która nie wiedziała, gdzie Ejlenberg przebywa.

Tak upłynęło kilka miesięcy. Onegdaj pojechał do Sosnowca ojciec panny Rózi. Miał on tam do załatwienia szereg spraw handlowych. Przechodząc ulicą Dęblińską p. Moszek zauważył w pewnej chwili jakiegoś elegancko ubranego młodego mężczyznę, który ruchami swymi przypominał niedoszłego zięcia. P. Kornhendler zbliżył się i stanął jak wryty, elegantem bowiem okazał się sam p. Ejlenberg we własnej osobie. Krew zawrzała w p. Moszku, jak lew rzucił się na zmieszanego tem nieoczekiwanym spotkaniem Jakóba i laską uderzył go kilkakrotnie w głowę. Napadnięty rzucił się do ucieczki i wpadł w rozwarpte gościnnie ramiona policjanta, który zarówno Ejlenberga, jak i p. Moszka doprowadził do komisariatu, gdzie cała historia wyszła na jaw.

P. Moszek ustalił wreszcie adres niedoszłego zięcia, pociągnie to jednak dla niego niezbyt przyjemne konsekwencje w postaci protokołu policyjnego. Co do Ejlenberga, to stanie on wkrótce przed sądem.

Przypadek i systematyczność w grze na loterii.

Od czasu do czasu ukazują się w prasie wiadomości o tych, którym się poszczęściło na loterii i wygrali jakąś wielką wygraną. I czasami dowiadujemy się z pewnym zdziwieniem od nich samych, że przypadek zdecydował o tem, że grali i wygrali.

Weźmy dla przykładu zdarzenie z p. Kozłowską z Łodzi, współwłaścicielką ciastkarni, na który padł milion. Koleżanki namawiały ją, by kupiła z niej ciastkę do spółki, a ona się temu opierała. Nic w tem dziwnego! Ciężko pracując cały dzień, zarabiała zaledwie 135 zł miesięcznie, więc nie chciała wydać kilku złotych na „głupstwa“, jak sądziła. W tem kolektorowi wyleciał los z ręki i upadł jej pod nogi. To zdecydowało. Ale gdyby kolektorowi los nie wypadł. Tamte panie byłyby grały i wygrały, bo były zdecydowane grać, a ona zostałaaby na lodzie. Jakżeby tego żałowała po niewczasie.

Albo weźmy znany przykład z Miłochowa. Pewna pani namówiła znajomego adwokata, by kupił ciastkę tego samego losu, na który ona grała. Adwokat systematycznie swoją ciastkę w każdej klasie odnawiał, a ona w czwar-

25-lecie pracy p. Stefana Olszyńskiego, prezesa Okręg. Tow. Org. i Kółek Roln.

Wśród codziennej naszej rzeczywistości, w szarym codziennym trudzie każdego dnia, niepostrzeżenie mija czas, przechodzą lata i ustawiają się w przeszłości jak na komendę: regimentem zwartych dziesiątków.

Tych dziesiątków-etapów przybywa coraz więcej, a w miarę ich wzrastania chyli się pod tym ciężarem człowiek, któremu przyszło dźwigać go wśród kłopotów dnia.

Jubileusz...

Słowo, które ma w sobie przepięknie szarmonizowaną melodię wszystkich czynów, rozsiąanych na przestrzeni lat, słowo-kruszec, dźwięczące mocnymi akordami...

A już przedziwnie radosnym jest jubileusz, jeżeli Jubilat, mimo ćwierćwiecza wyteżonej pracy tężyzną swą i zapalem daje zapowiedź, że i nadchodzące lata zjedzą mu na równie owocnej, choć niemniej ciężkiej pracy.

Takie myśli i uczucia mimowoli przebiegają umysł i serce, kiedy mówi się o 25-letnim jubileuszu pracy prezesa okręgowego Tow. Organizacji i Kółek

tej klasy nie odnowiła. Adwokat wygrał 10.000 zł., a ona nie. Z pewnością teraz tego żałuje.

Trzeba przyznać, że w obu tych wypadkach za duże pole pozostawiono przypadkowi, z których jeden był dla grającej pomyślny, drugi nie. Tymczasem loteria wymaga gry systematycznej. Zdrowy rozum uczy, że więcej szans wygrania ma ten, kto gra systematycznie, niż ten, kto przypadkowo kupi los.

Więc pamiętajmy zatem, że 19 czerwca rozpoczyna się ciągnięcie pierwszej klasy 30 ej Loterii i trwa cztery dni. Główna wygrana wynosi 100.000 zł., a w ogóle jest w tej klasie 12.080 wygranych na łączną sumę 1.595.200 zł. Wygrają tylko ci, którzy mają los.

Słowo sportowe

Pilka nożna.

Skra — Turysty 2:1 (0:0).

Bramki dla Skry zdobyli: Strzelecki 2; dla Turystów Cichecki.

Sędziował p. Grün.

Do przerwy bezwzględna przewaga Turystów, którzy niewykorzystali mnóstwa „murowanych“ pozycji. Skra miała okazję zdobyć prowadzenia przy bicie „jedenastki“, ale nieawodna rozbina Kasperzyka i nadal 0:0.

Po przerwie obie strony dążyły do uzyskania wyniku cyfrowego, zdając sobie dobrze sprawę, że od zwycięstwa zależy dalsza egzystencja w klasie A. W 12 minucie wypad Turystów i Cichecki zdobywa prowadzenie. Skra rewanżuje się i w zamieszaniu podbramkowym wyrównuje.

W szeregach Turystów następuje załamanie. Jeszcze jeden cudowny przebieg Cicheckiego. Silny strzał, piłka odbija się od bramkarza, obrońca wykopuje daleko za centro; piłkę łapie prawe skrzydło Skry, które podaje do środka i tu strzela nieuchronnego gola Strzelecki. Od tej chwili Skra jest w nieustannej ofensywie. Jedynie znakomita postawa obrony i pomocy uniemożliwiła dalsze zakusy ataku Skry na bramkę.

W Skrze bezwzględnie najlepszy atak, który zagrał najpiękniejszy mecz w sezonie. Linje defensywne braki techniczne i taktyczne nadrobiły z powodzeniem brutalnością. Prym dźwierzili Sosna i Drobnik, którzy poprosili „kosił“ przeciwnika.

W przeciwieństwie do Skry, Turysty mieli swoją piętę achillesową w ataku, który, niepotrafił — zwłaszcza po przerwie — zawiązać planowej akcji. W obronie jak zwykle Janik — bezkonkurencyjny; w pomocy cała trójka pod dyktando Kaczmarka dokazywała cudów, nie znalazła jednak zrozumienia u „tępego“ ataku.

Osobno należy się kilka słów p. Grünowi, który netykalnie nie starał się zapobiec brutalnej grze Skry, ale jeszcze ostatnie 5 minut gry poświęcił na konferencję z graczami, której owocem było

Rolniczych p. Stefana Olszyńskiego, właściciela majątku Libidza.

Niepodobna w ramach krótkiej wzmianki zamknąć bilansu 25 letniej ruchliwej działalności prezesa Olszyńskiego na terenie organizacji rolniczych naszego powiatu. Trzeba jednak podkreślić, że odziedziczyszy po swym ojcu — powstańcu niezmordowany upór pracy, p. Olszyński od r. 1909 począwszy zasłużył się bezinteresowną pracą nad podniesieniem rolnictwa naszego powiatu, specjalnie gorąco poświęcając się pracy nad podniesieniem stanu hodowli koni.

Od członka komisji hodowlanej ówczesnego Tow. Rolniczego, członka zarządu aż wreszcie wiceprezesa i w końcu prezesa OTO. i KR. — oto szczeble po których wytrwale stąpał coraz wyżej, bogatszy z każdym rokiem w płony swej pracy — prezes Stefan Olszyński.

Jubileusz Jego jest dniem radości całego rolnictwa powiatu naszego, a wrazem uczuć żywionych dla Jubilata jest ponowny, jednomyślny wybór na prezesa OTO. i KR.

wprawdzie usunięcie Drobnika z boiska, ale uniemożliwiło Turystom podjęcie akcji ofensywnej.

Częstochówka — Legja (W)
6:0 (4:0).

Porażka gości była spodziewana, tylko nie w takim stosunku.

Sam przebieg meczu był dość interesujący i chociaż Częstochówka była stroną atakującą, to jednakże trzeba zapisać na dobro Legji, że walkę przyjęła, i aczkolwiek nie zagrażała gospodarzom — stracone punkty oddała po ciężkiej walce.

W Częstochówce wyróżnił się cały napad. Pomoc skutecznie paraliżowała sporadyczne wypadki gości. Obrona nie miała okazji wykazania swej formy.

Legja najlepsza była w linii obrony; również bramkarz był znacznie lepszy. Sędzia, p. Szaykiewicz prowadził zawody umiejętnie, likwidując w zarodku elementy gry brutalnej u obu drużyn.

O mistrz. kl. B.

Błyskawica — Orle 2:1 (1:0).

Błyskawica konsekwentnie zdążyła do upragnionego celu, jakim jest zdobycie mistrzostwa klasy B. i awans do kl. A. Zwyciężyła zasłużenie Błyskawica, może tylko w mało uwidoczonym stosunku bramkowym.

Sędziował p. Sliwczyński b. dobrze.

Makkabi — Gwiazda 3:2 (2:1).

Obie drużyny zagrożone są spadkiem do kl. C., to też zawody prowadzone były w temperaturze — że tak powiem — wrzenia.

Podniecenie na boisku udzieliło się kibicom na widowni, którzy jak mogli zachęcali swych ulubieńców do zwycięstwa, tworząc „kocią“ muzykę.

Poziom zawodów b. niski.

Sędziował p. Zaleski — bezstronnie.

Zawody konne.

W niedzielę, 10 b m., o godz. 16-tej odbędą się, wzorem lat ubiegłych, wiosenne zawody konne Koła Sportu Konnego 7 pal. na boisku Stow. Młodzieży Polskiej (III Aleja 64).

Wycieczka motocyklistów.

Częstochowski Klub Motocyklowy urządza w dzisiejszą niedzielę wycieczkę do Sosnowca, gdzie odbędą się zjazd gniazdowców i plakietowy, oraz wyścigi szosowe.

Zbiórka uczestników o godz. 7-mej rano na placu magistrackim, skąd nastąpi wyjazd.

ZĘBY, korony, mostki — wprawia
LEKARZ-DENTYSTA

Unikajcie partaczy dentystycznych gdyż im nie wolno dotykać się pacjentów.
(Dz. Ust. Nr. 54, poz. 474).

Broszurę wyjaśn. — otrzymać można w księgarniach, w Administr. pisma „Czytosc“ lub od autora Lekarza-Dentysty MICHAŁA GREJNIECA w Częstochowie, Aleja N. M. Panny (I Aleja) nr. 10.

Uporczywe zaparcie, katary jelita grubego, przechodzą przy użyciu rano i wieczorem po szklance naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa“. Pytajcie się lekarzy. Żądać w aptekach i drogeriach.

Z RADOMSKA.

— **Nauczycielska konferencja rejonowa w Radomsku** W dniu 30 ub. m. odbyła się matematyczna konferencja rejonowa, na której lekcja pokazowa przeprowadziła nauczycielka ze szkoły p. Klar, p. St. Markówna. Następnie kierownik szkoły p. St. Kaurzel wygłosił referat p. t. „Pedagogiczna wartość błędów ucznia“.

Obradom przewodniczył p. M. Kirkiewicz.

— **Z zebrania Koła Matek.** Onegdaj odbyło się zebranie Koła Matek przy szkole powszechnej im. A. Mickiewicza. Program wypełniły efektywne popisy działu szkolnej jak: recytacje, śpiewy chóralskie i scenki plastyczne. Wzajemian za pracę dzieci wręczyły matkom wiązanki kwiatów. Ogólny nastrój zebrania był bardzo miły i sympatyczny.

— **Z zebrania Związku Rezerwistów.** Onegdaj odbyło się zebranie Związku Rezerwistów, które otworzył i zajął prezes Związku p. A. Rzeźnicki, podkreślając cel istnienia Związku. Następnie p. St. Sankowski wygłosił obszerny wykład z historii Polski — poczem zebranie zamknięto.

— **Zawody kolarskie.** W dniu 3 czerwca oddział Związku Strzeleckiego w Dmeninie wspólnie z kierownictwem szkoły urządzają wielki festyn z wieloma miłymi niespodziankami. Na program złożą się wyścigi cyklistów, bieg długodystansowy na 15 i 30 kilometrów, bieg krótko-dystansowy dla pań na 1000 metr. i dla pań na 400 metr. Do zawodów stawiać mogą członkowie wszystkich organizacji.

— **Amator cudzych rowerów.** Jan Czaja zabrał z przed wystawy sklepu pozostawiony rower Fajwla Fiszlewiara i usiłował na nim uciec w stronę Piotrkowa. Jednak policja zatrzymała go i rower odebrała, zwracając go prawemu właścicielowi. Sąd grodzki po rozpatrzeniu sprawy, skazał J. Czaję na 1 rok więzienia.

— **Za zniszczenie 2 miesiące aresztu.** Józef Marcinkiewicz ze wsi Żytno został skazany przez sąd grodzki na 2 miesiące aresztu za to, że zniszczył sekretarza Funduszu Bezrobocia oddział w Radomsku w czasie pełnienia przezeń obowiązków służbowych.

Rozmaitości.

— Do instytutu medycznego w Balamore w Stanach Zjednoczonych uczęszcza pewien młody Chińczyk, nazwiskiem I. Jest to niewątpliwie najkrótsze nazwisko na świecie.

— Łosoś głoduje dobrowolnie trzy czwarte roku.

— U zwierząt ssących wątrobę, nerki i jelita zmniejszają się pod wpływem głodu do 60 proc., mięśnie do 50 proc., nerwy do 20 proc. Tylko mlecz piersiowy i mózg nie szczupieją.

— A człowiek? Może głodować powyżej 75 dni. Zdarzył się taki wypadek.

— Punktualny wulkan znajduje się w republice środkowo-amerykańskiej San-Salvador. Położony nad brzegiem zatoki Acajutia wyrzuca on z zegarkową punktualnością co 7 minut masy lawy rozżarzonej i słupy ognia. W nocy pełni wulkan rolę latarni morskiej, rzucając co 7 minut krwawe snopy światła, widziane z dużej odległości.

Z ostatnich wydawnictw.

Świat w numerze 22-gim przynosi artykuł L. Chrzanowskiego p. t. „Wielkie dni w Genewie“; A. Romera — „Garsc wrażeń z Niemczech“; architekta St. Sienickiego — uwagi na temat zabudowania Warszawy; feljton Bruno Winawera — „Generalizacja“; korespondencję z Afryki — „Czarny ląd“ żyje i handluje; korespondencję z Gdyni, Poznania i Łodzi; dalszy ciąg dyskusji o „niedolegach“; feljton — „Kawiarnia“; bogato ilustrowany dział sportowy; Teatr, Tydzień Świata; Warszawa przed pół wiekiem.

Retardacja zdrowotna

Powagi świata lekarskiego stwierdziły, że 75 chorób powstaje z powodu obstrukcji. Chory żołądek jest główną przyczyną powstawania nierzadkich chorób — zanieczyszczenia krwi i tworzy zła orzęmione materii.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
D-ro LAUERA

jak to stwierdzili wybitni lekarze, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcje, są łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcje organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ro LAUERA usuwają cierpienia wątrobę, nerek, śledziony, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm.

Cena pudełka Zł. 1.50; podwójne pudełko Zł. 2.50
Sprzedaw. w aptekach i drogeriach (skł. aptecznych.)

Wiadomości radiowe.

Na plaży, w lesie i na wycieczce możemy słuchać radja.

W promieniu około 300 kilometrów od Warszawy, około 100 kilometrów od Katowic, Poznania, Lwowa czy Wilna i około 20 kilometrów od Krakowa względnie Łodzi, odbiornik detektorowy, zabrany na wycieczkę, na camping lub na letnisko może dać znakomitą audycję na słuchawki przy zastosowaniu anteny zewnętrznej przenośnej, bardzo prostej i łatwej do zastosowania.

Zabieramy w tym celu ze sobą oprócz samego odbiornika detektorowego z kryształkiem i słuchawkami, również antenę i uziemienie, które instalujemy w sposób następujący: 50 mtr. linki antenowej, przywiązujemy jednym końcem do t. zw. łańcuszka izolatorów jajowych, złożonego przynajmniej z dwóch izolatorów, drugi zaś koniec linki zaopatrujemy wtyczką, za pomocą której włączamy antenę do gniazdka w odbiorniku. Do drugiego końca łańcuszka izolatorów przywiązujemy kilkanaście metrów mocnego sznurka konopnego. Przygotowaną w ten sposób antenę nawijamy na płaską deseczkę z wycięciami w kształcie krzyża. Celem uzyskania zaś przewidywanego uziemienia jeden koniec kilku lub kilkunastu metrowej linki antenowej przylutowujemy do pręta miedzianego względnie mocno obwiązujemy dookoła pręta z żelaza ocynkowanego, drugi zaś koniec linki zaopatrujemy wtyczką, którą później łączymy do odbiornika.

Po przybyciu na miejsce wybieramy w pobliżu drzewo, oddalone o 20 — 30 mtr. i rozwinięszy linkę antenową przywiązujemy do kończącego ją szpagatu ciężki kamień. Przy pomocy tego kamienia zarzucamy jeden koniec linki antenowej na wystającą gałąź drzewa tak, aby linka wraz z kończącymi ją izolatorami wisiała z jednej strony gałęzi, a szpagat z uwiązaniem kamieniem z drugiej strony. Zawieszoną w ten sposób linkę naciągamy lekko i drugi jej koniec przy pomocy wtyczki łączymy z gniazdkiem antenowym odbiornika. Następnie wbijamy w ziemię pręt metalowy długości od pół metra wyżej poczem drugi koniec linki, połączonej z prętem, doprowadzamy do gniazdka uziemienia w odbiorniku. Wystarczy teraz włączyć słuchawki i nastroić odbiornik, aby móc na wycieczce, na campingu lub letnisku uzyskać doskonały odbiór krajowych audycji radiowych.

Oczywiście, nie należy zapominać, o zabraniu ze sobą pozwolenia na korzystanie z radja, względnie kwitu opłaconego abonamentu radiowego za ostatni miesiąc.

Pierwsza taka niedziela.

Wesoła fala przez cały dzień.

W związku z zapowiedzianymi zmianami w letnim programie radiowym — niedziela dzisiejsza obfituje w przystępną i lekką muzykę. O godz. 12.10, nadany będzie poranek ze studja w wykonaniu orkiestry symfonicznej Polskiego Radja pod dyr. Józefa Ozimińskiego z udziałem Ludminy Berkwiówny. O godz. 14-ej godzinny program wypełni doskonale zgrany i mile widziany przez słuchaczy zespół salonowy Haliny Adamskiej - Grossmanowej. Między godz. 15.15 a 17-tą nadane będą z płyt skoczne melodje ludowe, tańce i piosenki, zaś o godz. 17.10 — koncert muzyki polskiej. Jako wykonawcy wystąpią chór I i III Warszawskiego Miejskiego Koła Śpiewaczego pod dyr. Tadeusza Czudowskiego z udziałem solistów — Marji Wilkomirskiej i Aleksandra Hernesa. Kujawiaki, figlarne polki i zadzierzyste mazury wykona o 18.15 zespół harmonistów. O godzinie 20.12 w koncercie muzyki lekkiej wystąpi znana i pełna wdzięku śpiewaczka wiedeńska — Greta Turnay, w której interpretacji arje, operetkowe i piosen-

Karaluchy, pluskwy

i inne robactwo gruntownie tępi
proszek

„Morant”

Zadać w aptekach i składach aptecznych.

WPISY I ZGŁOSZENIA

do GIMNAZJUM I SZKOŁY POWSZECHNEJ TOW. ŻYDOWSKICH SZKÓŁ ŚREDNICH I POWSZECHNYCH

w Częstochowie, ul. Dąbrowskiego Nr. 7. Telef. 11-58

przyjmują Kierownictwa codziennie od 9 — 1.

Egzamin wstępny do klasy I gimnazjum nowego typu rozpocznie się w piątek dn. 15 czerwca, egzamina do innych klas szkoły powszechnej i gimnazjum i rozpoczną się w niedzielę dnia 17 czerwca.

OBRAZKI SĄDOWE.

Żarłoczny chłopiec.

— Cholera z takim chłopakiem na posyłki! — narzekał właściciel perfumeryjnego sklepu, p. Bernard. — To nie chłopak na posyłki. To jest chłopak do żarcia.

— On bez przerwy je! Inny chłopak w jego wieku ma w kieszeniach scyzoryk, ma malowanki, ma różne śmiecie... A on? We wszystkich kieszeniach ma jajka na twardo, bułki, kwaszone ogórki... Nawet w bocznej kieszonce, gdzie się nosi chusteczki, to on trzyma wędzone szprotki... Od rana do nocy on tylko je i je. Jemu się gęba nie zamyka.

Opinia p. Sz. dotyczyła 11 letniego Zelmuna Kaca, który od paru miesięcy pracował w sklepie jako chłopak na posyłki.

Rzeczywiście, młodociany pracownik perfumeryjnej branży miał niezwykle apetyt. Każdy swój zarobek zamieniał natychmiast na jajka i na szprotki, które pochłaniał w olbrzymiej ilości.

Gdy go się pytało: „Co dostałeś za odniesienie paczki?“, — odpowiadał ponuro:

— Na ćwierć kilo szprotek.

P. Sz. denerwowało to bardzo i gdy by nie to, że był winien chłopcu pensję za 3 miesiące, już dawno by go wy-

ki mistrzów wiedeńskich nabierają właściwej barwy. Wreszcie na zakończenie krótką audycja z płyt p. t. „Jakie to ładne“, oraz muzyka taneczna „Gastromomji“.

Z KRAJU.

Mażeńskie i wekslowe transakcje p. Smółki

Miłość różnemi chadza drogami.

Są tacy, na których spada ona nie spodzianie w tramwaju, w kinie lub na przyjęciu u cioci, ale są i inni, którzy nagły przypływ tego uczucia jest obcy i którzy do wyszukania sobie ide-
alu przystępują metodycznie.

Są to ludzie zrównoważeni i trzeźwo patrzący na życie.

Do takich właśnie należał p. Binem Smółka, lat 29, ekspedjent i prawa ręka firmy „Salomon Kac, hurtowy skład kapusty i śledzi w Sosnowcu“.

On to, hołdując surowym zasadom praktycznego ujęcia sprawy i trzeźwego spoglądania w przyszłość, postanowił się ożenić i efekt swój skierował do panny Róży Kac, córki pryncypała i właściciela firmy.

Jak przystało, p. S. wybrał się z oficjalną wizytą i został przyjęty. Rozmowa z papą i córką dały jaknajlepsze rezultaty. Po tygodniu konkurent do ręki p. Róży dopiął celu: miał narzeczoną i prokurę firmy Kac i S-ka. Ślub miał się odbyć za trzy miesiące i byłoby wszystko jaknajlepiej, gdyby nie to, że po trzech miesiącach p. Smółka stracił zupełnie ochotę do małżeństwa.

Panna Róża dała to sobie wyperśwadować, zato stary Kac wpadł w wściekłość i zaskarżył niedoszłego zięcia do sądu o sprzeniewierzenie gotówki i weksli, razem 1.700 złotych na szkodę firmy.

Onegdaj odbyła się rozprawa.

Oskarżony bronił się zajadłe, twierdząc do końca, że pieniądze i weksle otrzymał do własnej i wyłącznej dyspozycji i mógł nimi rozporządzać według swego upodobania jako przyszły zięć.

Zaprzeczył temu wszakże kategorycznie p. Kac, a sąd nie wnikając w jakim charakterze oskarżony dopuścił się malwersacji skazał go na 6 miesięcy więzienia.

rzucił.

— Klientka — narzekał — chce perfumy „fiolek“, albo „narcyz“, albo „szybir“, a jak ten szczeniak stoi, to nie czuć tylko szprotki.

Wkońcu panu Sz. znudziła się żarłoczność chłopca i zabronił mu przynosić ukochane jego artykuły żywnościowe.

— Sklep jest do roboty! — oświadczył kategorycznie. — W domu sobie możesz zryć nawet całą noc. Ale tu, jak cię jeszcze raz zobaczę ze szprotką, albo z jajkiem, to cię wyrzucę na zbity pysk.

I oodziennie rano p. Sz. rewidował kieszenie chłopca, chcąc sprawdzić, czy rozkaz jego został wykonany.

Chłopiec słuchał się, ale cierpiał. I pewnego razu, nie mogąc zapanować nad swoim apetytem, zezarił duży kawałek mydła toaletowego.

Skutki nie kazały długo na siebie czekać. Zelmankowi zrobiło się niedobrze i zanieczyścił sklep, akurat wtedy, kiedy jakieś dwie klientki żądały perfum o łagodnym zapachu.

Klientki uciekły, a oszalały ze złości p. Sz. tak pobił chłopca na posyłki, że sąd zmuszony był wymierzyć mu ty-
aresztu.

ZE ŚWIATA.

Słońce chcą zaprząć do pracy.

Jeden z uczonych amerykańskich pracuje obecnie nad skonstruowaniem motoru, który ma być popędzany siłą słoneczną. Eksperyment ten uda się w całości, jeżeli motory takie okażą się praktyczne. Uczony ten udoskonalił już i opatentował instrument, chwytający promienie ciepłokowe słońca i przetwarzający je w energię popędową. Wymyśliwszy sposób zdobywania siły popędowej z powietrza, zabrał się do skonstruowania motoru, który mógłby być pędzony tą siłą.

Występna Kobieta zamknęła męża w domu warjatorów.

W Pradze czeskiej rozegrała się niedawno tragedia małżeńska, która wkońcu dość szczęśliwie się zakończyła.

35-letnia niewiasta Marja Serdaczek zakochała się na śmierć w 18-letnim kawalerze, który ze swojej strony od dłuższego czasu umizgał się do niej niedwuznacznie. Nigdy jednak nie mogli zakochani spotkać się ze sobą na osobności, bo małżonek sentymentalnej damy pilnował jej bardzo zawzięcie. Pan Serdaczek prowadził swoje biuro w mieszkaniu własnym i zdawało się, że 18-letni kawaler zawsze będzie występował w roli bezinteresownego pa-
zia.

Ale wiadomo, że s z a t a n nie potrafi tego dokonać, co kobieta i to w dodatku zakochana. Pewnego dnia zjawiła się p. Marja w komisariacie policyjnym i odpowiedziała tam nadzwyczajną historję o atakach szału, które nawiedzają jej męża. Pokazała nawet sińce i zadrapania na swoim ciele na dowód jak niebezpieczny dla otoczenia jest jej małżonek.

Zażądała, by szaleńca natychmiast przewieziono po zakładu dla obłąkanych, gdyż ona nie może przebywać pod jednym dachem z niebezpiecznym człowiekiem.

Zaalarmowano pogotowie i karetka przybyła do pana Serdaczka. Ten naturalnie stawiał posługaczom szpitalnym dziki opór, co tylko pogorszyło jego sprawę. Z uśmiechem przyjmowano jego zapewnienia, że jest najzdrowszy w świecie, wkońcu użyto kaftana

bezpieczeństwa, bo biedny małżonek czynnie walczył o swoją wolność.

Cały miesiąc przebył p. Serdaczek w zakładzie dla umysłowo chorych pod ścisłą obserwacją.

Ostatecznie sprawiedliwości stało się zadość. Z pomocą zdrowemu warjatorowi przyszli sąsiedzi którzy oddawna obserwowali p. Serdaczkową i doskonale znali podłoże całej sprawy. P. Serdaczek powrócił do swego mieszkania, a dla odmiany p. Serdaczkowa znalazła się po krótkiej idylli w areszcie.

Pieczeń z psa

najmilszą potrawą Annamitów.

Ciekawym kraikiem jest Annam. Jak we wszystkich państwach Wschodu rozpowszechnione są tu dawne, silnie zakorzenione zwyczaje i tradycje. Pomijając uroczystości religijne, życie codzienne Annamitów obfituje w olbrzymią ilość istic wschodnich przesądów i nawyków.

Naprzykład zaproszenie gościa na obiad odbywa się według utartego zwyczaju. Najpierw wysła się małego boy'a z zapytaniem, czy jesteś w domu. Następnie przybywa dwóch boy'ów oraz sekretarz, dzierżący w ręku wielki czerwony bilet wizytowy swego pana. Na czerwonym bilecie wypisano litanję komplementów, oraz zaproszenie na „wstrętny i nikczemny obiad, niegodny tak dostojnej osobistości“. Gdy się przyjdzie do domu Annamity—służący zamyka przed nosem trzy razy z rzędu drzwi, na znak, że dom nie jest jeszcze przygotowany na przyjęcie tak niezwykłego gościa.

Następnie trzeba przez parę minut droczyć się ze służbą, usiłując wejść prawą stroną, podczas, gdy oni proszą, by wejść lewą stroną, przeznaczoną dla najwyższych dostojników.

Mało znaną, a bardzo osobliwą kuchnią, jest kuchnia annamicka. Podstawową potrawą Annamitów jest oczywiście ryż. W każdym domu gromadzi się zapasy ryżu na kilka lat w przewidywaniu możliwego nieurodzaju. Ryż się jada pałeczkami z drzewa lub kości słoniowej.

Biedny Annamita obija się byle czem. Kupuje od ulicznego przekupnia porcję ryżu, suszoną rybę i kawałek ananasa, co w sumie kosztuje parę groszy. Ma jeszcze w dodatku prawo do filiżanki wonnej herbaty.

U bogatych ryż jest również podstawową potrawą, jakoteż herbata, która obok wódki ryżowej stanowi jedyny popularny napój annamicki. Najulubieńszym wszakże napojem jest herbata. Dopiero w Annamie rozumie się, czym jest herbata i jak należy ją przygotowywać, żeby zachowała swe właściwości.

Lubią też Annamici makaron, którego nie wolno dzielić. Jedzą go jak Włosi, nawijając nieskończenie długie pasma na pałeczki, które im zastępują widelce. Na stole w Annamie nie znajdziesz noża. Jest zbyt ciężki. Potrawy przynoszone z kuchni są już podzielone na niewielkie kawałki, oprócz makaronu.

Baranina i wołowina są wykreślone z menu annamickiego; zato wieprzowina pod każdą postacią cieszy się ogromnym powodzeniem. Hodują Annamici pewien gatunek psów, które tuczą się jak świnię. Annamici przepadają za pieczeniem z psów oraz kiełbasą, przypominającą europejską kiskę pasztetową.

Rozjaśnia

i nadaje naturalny
kolor blond włosów
tylko

Esencja Rumiankowa
„ORION”

Sprzedaż w składach aptecznych
i perfumeriach.

Biuro Techniczne

„UNION”

sp. z o. o.

I Aleja 14. — Tel. 17-70.

Wszelkie artykuły techniczne i elektrotechniczne. Baterje anodowe i lampy radiowe. Pasy skórzanne i wielbłazdie. Gaza mlynarska, pakunki, łożyska kulkowe. Żarówki elektryczne i grzejniki.

Najsłynniejszy bandyta amerykański. Historja Johna Dillingera.

Bilans „działalności” najsławniejszego bandyty amerykańskiego, Johna Dillingera, przedstawia się zastraszająco: piętnaście zabójstw, dwadzieścia dwa banki ograbione, dwie ucieczki z więzienia. Rząd federalny wydał już około 8 milionów dolarów na ekspedycje policyjne, ścigające niebezpiecznego „wroga społeczeństwa Nr. 1”. I jak dotąd z żadnym skutkiem.

Prawie wszyscy głośni gangsterzy bandyci, przemytnicy amerykańscy rekrutowali się z pośród obcych przybyszów, emigrantów. Al Caponego kołyska stała w Sycylii, Jack Diamond urodził się w Irlandji.

Pochlebiali to Amerykanom do pewnego stopnia: „czystej krwi yankes’a niema między gangsterami”.

Tym razem jest inaczej. Dillingera nie można nazwać inaczej jak 100 procentowym yankesem. A co więcej, ojciec jego, farmer z Mooseville (Indiana) jest kwakrem, należy do sekty religijnej, której czystość obyczajów i moralność purytańska znane są w całej republice.

Do 19 roku życia Dillinger sprawował się przykładnie i nie zapowiadał gwałtownego zwrotu w jego życiu. Ukończył szkołę, zaręczył się z młodą panną.

W tym samym jednak czasie zawarł znajomość z niejakim Singletonem, który zdążył, pomimo młodego wieku, spędzić już sześć lat za kratami więzienia. Pod wpływem Singletona Dillinger zaczyna gustować w alkoholu. Pewnego wieczoru, po pijatce, obaj mocno wstawieni, napadają na szosie na komiwojażera i ograbiają go. Nazajutrz, po wytrzeźwieniu, Dillingera ogarnia przerażenie na myśl o tem, co się stało, czego dokonał.

Biegnie do ojca, wyznaje mu wszystko, prosi o pomoc, o radę. Dillinger ojciec nakazuje mu udać się do szeryfa, wyznać wszystko, oddać się do dyspozycji władzy.

Sąd, nie biorąc pod uwagę młodego wieku przestępcy ani jego dotąd dobrej

konduity, skazuje Johna na 10 do 20 lat więzienia.

Teraz John staje się wrogiem społeczeństwa.

Po ośmiu latach gubernator Indjany ułaskawia Johna, który wydostaje się na wolność. Pobyt w więzieniu z najgorszego rodzaju przestępcami nauczył Johna wielu rzeczy. W miesiąc zaledwie po zwolnieniu ograbia on kasjera, zabija woznego w banku, dokonywa włamań do kasy banku.

Teraz, mając pieniądze, wykonywa John obietnicę, daną swoim towarzyszom z celi więzienniczej. Zapomocą przez kupstwa dostaje się do więzienia, ubraja więźniów, kładzie trupem kilku dozorców i wyprowadza na wolność 10 towarzyszy, którzy teraz tworzą „bandę Dillingera”.

Z nimi to dokonywa szeregu napadów na banki, zagrabia setki tysięcy dolarów, gromadzi broń, amunicję, ekwipunę swoją bandę w samechody pancerne, granaty ręczne, mitraljezy, ba, nawet w armatki małego kalibru. Gdy John dostaje się do więzienia, banda po stanawia go uwolnić, organizuje napad na więzienie, zbrojną ręką zdobywa je i uprowadza swego wodza.

Dillinger staje się sławnym. Wszyscy znają go, wszystkim znana jest jego podobizna z pism, z ekranów kinowych, ale on sam jest nieuchwytny pomimo, że ściga go 8000 policjanów. Dwa razy oblegano go, trzymało już prawie w ręku, w ostatniej chwili wyslizgnął się przecież policji.

Jeszcze przed ostatnią swoją ucieczką z hotelu Spider w lasach Wisconsin miał Dillinger tyle odwagi i chętności, że w biały dzień sam, w towarzystwie przyjaciółki, zajechał samochodem do Mooseville, do domu rodziców, aby zobaczyć się z nimi.

Odwaga Dillingera jest istotnie zdumiewająca, imponuje zwłaszcza ekscentrycznym Amerykanom. Mówią też, że podobno John zawdzięcza kilka swoich cudownych ocalań pomocy żadnych przygód niewiast ze sfer towarzyskich.

Piękność nadają

wyroby mag. W. Paździerskiego
Krem „HALINA” № 1
usuwa piegi, węgry, żółte i czerwone plamy
Krem „HALINA” № 2
idealnie pielęgnuje cerę usuwa zmarszczki.

Do nabycia w Aptekach i Drogerjach
Fabr. Chem. Kosm. „PHARMACHEMIA” Bydgoszcz.

Ratujcie włosy

Używajcie balsam ziołowy
mag. W. Paździerskiego.

„Mag” № 1 usuwa łupież, zapobiega wypadaniu włosów
„Mag” № 2 (nie farba) usuwa stopniowo siwiznę

RADJO.

WARSZAWA 3 czerwca

8,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
8,35 Płyty gramofonowe. 8,40 Gimnastyka.
8,55 Płyty gramofonowe. 9,05 Dziennik poranny 9,10 Płyty gramofon. 9,20 Chwilka pań domu. 9,25 Płyty gramofonowe. 9,55 Program na dzień bież. 10,00 Transmisja nabożeństwa ze Lwowa. 11,57 Sygnał czasu 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,05 Komun. meteorol. 12,10 Poranek muzyczny ze Studja, 13,45 Odczyt ze Lwowa. 14,00 Koncert zespołu salon. 15,00 Pogadanka rolnicza. 15,15 Płyty gramofonowe. 15,30 Audycja spółdzielcza. 16,05 Płyty gramofonowe. 17,00 Przegląd teatralny. 17,10 Koncert muzyki polskiej 18,00 Fragment teatralny. 18,15 Koncert Zesp. Harmonistów. 18,45 Feljton literacki. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dzień następn. 19,15 Muzyka lekka 20,00 „Myśli wybrane”. 20,02 Feljton aktualny. 20,12 D. c. muzyki lekkiej. 20,50 Dziennik wieczorny 21,00 Transm. z Gdyni. 21,02 Na wesołość lwowskiej fali. 22,00 Skrzynka pocztowa techniczna. 22,15 Wiadomości sportowe. 22,30 Płyty gramofonowe. 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotniczej i komunik. policyjny. 23,05 Muzyka taneczna.

KATOWICE 3 czerwca

8,30 Audycja poranna z Warsz. 9,25 Program na dzień bież. 9,40 Płyty gramofonowe. 10,30 Nabożeństwo z kościoła N.M. P. w Wielkich Piekarach. 11,45 Aud. woj. skowa z Warsz. 11,57 Sygnał czasu. 12,05 Transmisja z Warszawy. 13,45 Odczyt ze

Lwowa. 14,00 Koncert z Warszawy. 15,15 Feljton. 15,30 Audycja spółdzielcza z Warszawy. 16,05 Wiadom. bieżące. 16,10 Koncert popularny. 17,10 Transmisja z Warszawy. 19,00 Program na dzień następn. 19,05 Rozmaitości. 19,15 Transmisja z Warszawy 21,00 Transmisja z Gdyni. 21,02 Na wesołość lwowskiej fali. 22,00 Wiadomości sportowe. 22,05 Płyty gramofonowe. 23,00 Transm. z Warszawy.

WARSZAWA 4 czerwca

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
6,35 Płyty gramofonowe. 6,40 Gimnastyka.
6,55 Płyty gramofonowe. 7,05 Dziennik poranny 7,10 Płyty gramofonowe. 7,20 Chwilka pań domu. 7,25 Program na dzień bieżący. 7,30 Rozmaitości. 11,57 Sygnał czasu. 12,03 Wiadom. meteor. 12,05 Codz. przegląd prasy polskiej. 12,10 Płyty gramofonowe. 13,00 Dzień. połudn. 13,05 Płyty gramofonowe 14,00 Wiadomości o ekspozycji polskim. 14,05 Wiadom. gospod. 16,00 Koncert ork. detej. Zw. Zaw. Muzyków. 16,45 Recital śpiewaczy. 17,00 Program dla dzieci starszych. 17,15 Koncert kameralny. 18,00 Pogadanka dla kobiet. 18,15 Płyty gramofonowe. 18,20 Aud. żołnierska. 18,45 Pogadanka. 18,55 Życie kulturalne i artystyczne stolicy. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dzień następn. 19,15 Płyty gramofonowe. 19,50 Wiadom. sportowe 20,00 Myśli wybrane. 20,02 Feljton. 20,12 Muzyka lekka. 20,50 Dziennik wieczorny. 21,00 Transmisja z Gdyni. 21,02 Skrzynka pocztowa roln. 21,12 Koncert muz. litewskiej. 21,50 Płyty gramofonowe. 22,00 Feljton liter. 22,15 Muzyka taneczna. 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotn. i komun. policyjny.

SVENEL VESTAD.

KOBIETA SZATAN

POWIEŚĆ

Krag obejrzał się.

Było zupełnie ciemno na ulicy.

Gdy weszli do mieszkania, Walentyna zaświeciła elektryczne światło. Poprosiła Kraga, by zajął miejsce w salonie, ona niebawem powróci.

Gdy tylko wyszła Asbjörn Krag poczuł pociąganie do pokoju. Był to bardzo elegancki salon, wyścielony kosztownymi dywanami. Meble były kryte jedwabiem.

Szczególniej zajęło go wiszące na ścianie wspaniałe weneckie lustro ubrane draperjami. Przed zwierciadłem stała antyczna urna.

Okna zasłonięte były gęstymi firankami. Krag podszedł do jednego okna, odsunął zasłonę i wyjrzał. Otworzył okno. Na dole ujrzał miękki trawnik ogrodu.

Wrazie konieczności, pomyślał, mogę przez okno wyskoczyć, gdybym wbrew oczekiwaniu został napadnięty.

Okna nie zamknął, ale zasłonę ściągnął spowrotem.

Ponieważ powietrze było ciche i ciepłe, w pokoju nie zauważył się nawet, że jedno z okien jest otwarte.

Zaledwie Krag ukończył swe oględziny weszła Walentyna szybko do pokoju.

Była wciąż jeszcze w swej sukni jedwabnej koloru czerwonego wina, zdjęła jednak naszyjnik z czarnych diamentów.

Krag spostrzegł zaraz, że była daleko poważniejsza, aniżeli przedtem w

39.

rozświetlonej sali hotelu. Było w niej coś nerwowego i niespokojnego.

— Jestem bardzo zmęczona — zaczęła — proszę pana o ile możności streszczać się. Już późno.

— Ja również mam mało czasu — odpowiedział Asbjörn Krag. — Przed pół do drugiej, jedno życie ludzkie musi być uratowane. Czy nikt nam tu nie przeszkodzi.

Walentyna potwierdziła skinieniem głowy.

— Czy nie podsłuchuje kto w pokoju obok.

— Nie.

Asbjörn Krag podszedł spiesźnie do wielkiego lustra i podniósł antyczną urnę.

— Piękny przedmiot — rzekł z podziwem — bardzo piękny przedmiot i zapewne bardzo kosztowny.

— Czy ta urna ma co wspólnego z naszą rozmową? — Zapytała Walentyna zdziwiona.

— A to zwierciadło — ciągnął dalej Krag niezmiennie strapioną — to zaiste przepiękny kawałek.

A gdy urnę chciał spowrotem postawić na swoje miejsce, uczynił to tak nieszcześliwie, że uderzył urną w zwierciadło.

Lustro rozprysło się w kawałki, które z brzękiem upadły na ziemię.

— Błagam o przebaczenie — rzekł Krag z miną niezmiennie strapioną — tysiącrotnie proszę o przebaczenie. Z całą chęcią wynagrodzę szkodę.

Walentyna patrzyła na to spustoszenie nie mogąc wymówić słowa.

Krag jednak sięgnął ręką spokojnie do wielkiego otworu, jaki wybił w lustrze. Ręka jego uderzyła o wędzianą zasłonę, poddającą się naciskowi ręki.

— Przypuszczam — zamruczał. — Pomyślałem, że to piękne lustro zakrywa otwór. — I odstaawił całe lustro

na bok.

Pod lustrem była ciemna portjera. Gdy Krag portjerę na bok odsunął, usłyszał, że drzwi w sąsiednim pokoju zamykano. Wskoczył do tego pokoju odszukał guzik elektrycznego światła i zaświecił.

Znalazł się w rodzaju jadalnego pokoju. Jego bystre spojrzenie przekonało go, że niema nikogo w pokoju; ale był pewny, że przed chwilą ktoś z niego wyszedł. Szpieg, który za lustrem miał się przysłuchiwać ich rozmowie.

Krag podszedł do drzwi i zamknął je.

Potem powrócił, przeszedłszy obok rozbitego lustra do salonu, gdzie Walentyna spokojnie nań czekała.

Zamknął również drzwi salonu.

Potem zwrócił się do Walentyny.

— Podziwiam panią — rzekł. — Spokój pani i jej milczenie rzeczywiście imponują mi.

— Onieamiałam skutkiem pańskiej bezczelności — odpowiedziała.

— Czy żałuje pani, że mnie pani do siebie wpuszcza.

— Nie — odpowiedziała Walentyna, a w oczach jej zaświecił tryumf. Do dała potem:

— Odnoszę wrażenie, że wpadł pan w pułapkę, panie detektywie!

Asbjörn Krag wzruszył tylko ramionami.

— Porozmawiamy ze sobą poważnie — odpowiedział — Droga przed nami jest jasna.

XVIII.

Walentyna pobiła bardzo.

Gdy ujrzała groźne dla niej zachowanie się Kraga, podeszła do elektrycznego dzwonka, by zawezwać pomocy.

Detektyw w sekundzie przejrzał jej ruch. Jednym silnym pociągnięciem prze-

rwiał elektryczny łącznik.

— Proszę nie usiłować krzyknąć — rzekł — za drogo by to panią kosztowało!

Walentyna stanęła i oparła się o poręcz fotelu. Była w widocznym, silnym podnieceniu. Pierś jej wznosiła się i opadała, a jej duże, czarne oczy gorzały wściekłością.

— Czy zamierza pan zamordować mnie? — zapytała.

— Może — odpowiedział Krag.

Wskazał jej krzesło.

— Proszę usiąść — rzekł — przedtem w każdym razie mam coś z panią do pomówienia.

— Przedtem?

Detektyw spojrział na nią groźnym wzrokiem.

— Jest pani blada jak ściana — mówił dalej. — Zawiodła mnie pani, łaskawa pani.

— Dlaczego?

— Sądziłem bowiem, że nie można pani przestraszyć. Ale teraz czuje pani trwogę.

Walentyna uczyniła ręką ruch zaprzeczający i chciała coś powiedzieć, on jednak nie dopuścił jej dojsć do słowa.

— Mogę w każdym razie zapewnić panią — rzekł Asbjörn Krag poważnie i podniesionym głosem — że nigdy dotąd nie znajdowała się pani w tak niebezpiecznym położeniu.

— Naprawdę? Tu w mem własnym mieszkaniu, w moim prywatnym salonie?

— Tak.

— Dlaczego sądzi pan, że czuję trwogę?

— To wyraźnie widać. Całe pani zachowanie mówi o tem. Popatrz pani, jak pani ręka drży.

Bezwiednie cofnęła rękę.

(D. c. n.)